Vhf-uhf-shf

Inzendingen naar: Frank Veldhuijsen, PA4EME, Westlandstraat 9,
6137 KE Sittard. E-mail: pa4eme@vrza.nl, tel. 046-4584019

Beste radiovrienden,
CQ-PA ligt nog maar net op de deurmat of de volgende column moet alweer de deur uit. Dat betekent dat we het gaan hebben over een vrij korte periode. Maar allereerst wil ik iedereen een gezond en voorspoedig 2009 wensen!
De decembermaand werd vooral gedomineerd door de Geminiden meteorietenzwerm. Deze relatief jonge meteorenzwerm is, op de Perseïden na, de meest actieve zwerm van het jaar. Dit, gecombineerd met de jaarlijkse BCC meteoorscattercontest, zorgt voor een behoorlijke activiteit in meteoorscatter. Gelukkig maar… verder was het erg rustig op de hogere banden.
Aan de andere kant van de wereld, in Australië om precies te zijn, is het anders… daar is het Sporadische E seizoen op gang gekomen. Natuurlijk zijn daar aanzienlijk minder actieve stations op VHF en UHF en blijven openingen vaak onopgemerkt. Toch worden er best leuke verbindingen gemaakt. De meeste stations liggen aan de kust van Australië en niet in het binnenland. De reden ligt voor de hand; in het binnenland regent het nauwelijks. De laatste tijd heb ik regelmatig contact met Ron, VK4DD. Ron is enkele jaren geleden vanuit Nederland naar Australië geëmigreerd en dat maakt het wat gemakkelijker om te communiceren. Ron is behoorlijk actief op 144 MHz en stimuleert andere Australiërs om ook op 144 MHz actief te worden.

In Australië zijn de stations gelegen aan de oostkust vanaf Adelaide, via Melbourne, Canberra, Rockhampton naar Cairns. Een andere plek waar een aantal stations actief zijn is rond Perth. Perth, gelegen in het zuidwesten, is echter een van de meest geïsoleerde woongebieden in de wereld en contacten tussen Perth en het oosten van Australië zijn beslist niet alledaags.
Wel bestaat er regelmatig tropo over zee tussen Perth en Adelaide.
Maar er is ook al eens via dubbel hop Sporadische E een verbinding naar het gebied rond Cairns gemaakt. Er zijn diverse manieren om Sporadische E op 144 MHz te voorspellen.
Ik wees Ron en andere Australische amateurs op het bestaan van de LifeMUF software (http://g7rau.demon.co.uk/). Ron vertelde mij dat hij deze software kende, maar dat die in Australië minder goed te gebruiken was. Belangrijkste reden is het gebrek aan stations in het binnenland.
Op een gegeven moment wordt de skipafstand op 50 MHz zo klein (een teken dat de MUF-frequentie stijgt), dat de band doodvalt en de software niet meer gevoed wordt met spots. Ze kunnen dan alleen nog luisteren naar bepaalde radiostations in het binnenland, maar de frequentie daarvan ligt behoorlijk hoog, zo rond de 143 MHz. En als je die hoort, hoef je jezelf niet meer af te vragen of er Sporadische E gaat komen… die is er dan al.
Wanneer je geïnteresseerd bent in Sporadische E op het zuidelijk halfrond, dan kun je een kijkje nemen op de propagatiepagina's van MMMonVHF; www.mmmonvhf.de/es_s.php. Tot zover het zuidelijk halfrond.

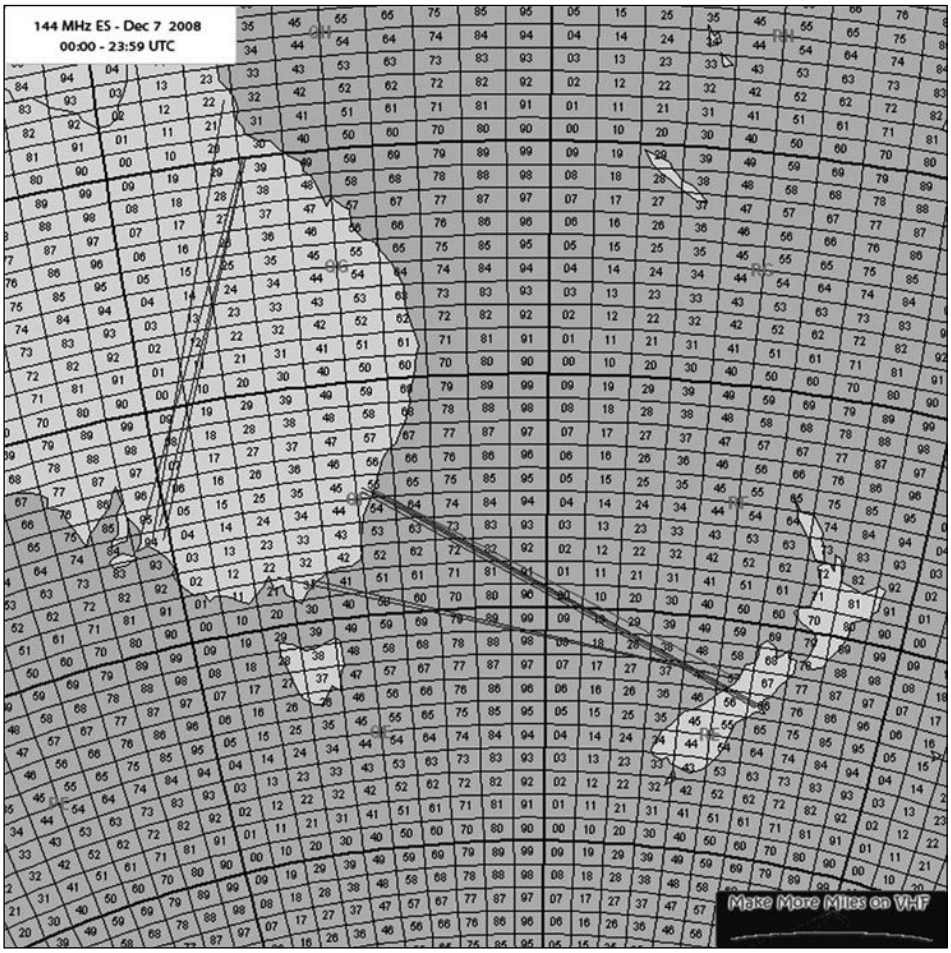

Typische Sporadische E dag op het Australische continent. Op 7 december was er bijvoorbeeld Sporadische E tussen Nieuw-Zeeland en het Australische vasteland (omgeving Melbourne/Canberra) en tussen twee kustgebieden in Australië (omgeving Adelaide naar omgeving Townville/Cairns). Bron: MMMonVHF.

Vanaf 11 december maakte West Europa zich op voor de Geminiden meteorenzwerm. De Geminiden zwerm is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Perseïden en Leoniden, een vrij jonge meteorenzwerm en werd pas zo'n 150 jaar geleden ontdekt. Men heeft bijna 100 jaar gezocht naar een komeet die de veroorzaker van de zwerm zou kunnen zijn.
Pas in 1983 werd de vermoedelijke veroorzaker van de zwerm ontdekt en het bleek, tot grote verbazing van astronomen, eens een keer niet om een komeet te gaan, maar een asteroïde. De asteroïde kreeg als naam 3200 Pheaton.
Het verschil tussen een komeet en een asteroïde is dat een asteroïde een massieve steenklomp is en een komeet een opeenhoping van ijs en stof. De komeet zal, wanneer hij in de buurt van de zon komt, een staart krijgen doordat ijs en stof loslaten door de stralingswarmte van de zon. De asteroïde kent zo'n stofstaart niet en is dus moeilijker te zien; ziedaar de oorzaak van het pas laat ontdekken van 3200 Phaeton. Hij is ontdekt met behulp van een satelliet die een infraroodcamera aan boord had.
De vraag waar astronomen zich nu over buigen is die hoe een vaste kern kan leiden tot een zwerm meteoren. Het zou zo kunnen zijn dat 3200 Phaeton bij zijn passage van de zon (0,14 AE) dusdanig verwarmd wordt dat er stukken steen loslaten en de Geminiden meteorenzwerm vormen. Maar er zijn ook aanhangers van een theorie dat het blok steen van 3200 Phaeton de overgebleven vaste kern is van een oude komeet waarvan al het ijs is verdampt.

Het maximum van de zwerm werd voorspeld op 13 december om 23.00 UTC… een nachtklus dus. Het grote aantal stations actief rond deze zwerm en het feit dat de Beierse Contest Club een meteoorscattercontest organiseert, zorgt ervoor dat diverse amateurs besluiten op pad te gaan om een bijzonder vak te activeren. Zo gingen Uffe, PA5DD, en Bo, OZ2M, naar het Noorse skioord Kvitfjell in het vakje JP51. Het scatteren werd gecombineerd met skiën en dat levert veel plezier.
Alvorens in Noorwegen aan te komen stopten ze eerst in het vakje JO69. Niet zo ver weg maar toch vrij weinig geactiveerd op 144 MHz en het komt voor op de Most Wanted locatorlijsten (http://rudius.net/mwd/index.php en http://www.mmmonvhf.de/emws.php). Ze zouden daar maar één dag zijn en dat was op 9 december. Aangezien ik een paar dagen vrij had genomen om eens lekker te kunnen meteoorscatteren was ik in de shack toen ze actief werden en kon ik SM4/OZ2M als eerste werken. In het totaal werden er vanuit JO69 49 QSO's gemaakt en daarmee werden 10 punten verdiend voor de MWS.

Van 11 t/m 15 december zaten Uffe en Bo in Noorwegen. Hun take-off was goed in onze richting, maar richting Rusland ging het minder goed. Tot zover mij bekend is er maar één Russisch station gewerkt. Hun signalen waren uitstekend, maar dat zijn we ondertussen van hun gewend. Ook dit vak staat op de MWS-lijst en zij verdienden 20 punten voor de MWS.

Dirk, ON5GS, ging ook op pad. Hij had gekozen voor Ierland en wel het noordwestelijke gedeelte. Hij zou naar het vak IO55 gaan….nou dat ging er bij iedereen in als koek. Dit vak staat bij velen op het verlanglijstje en ook bij uw rubricist.
Speciaal voor deze expeditie had Dirk een antennepark gebouwd van 4 x 6 elements DK7ZB, een vrij brede horizontale ope-

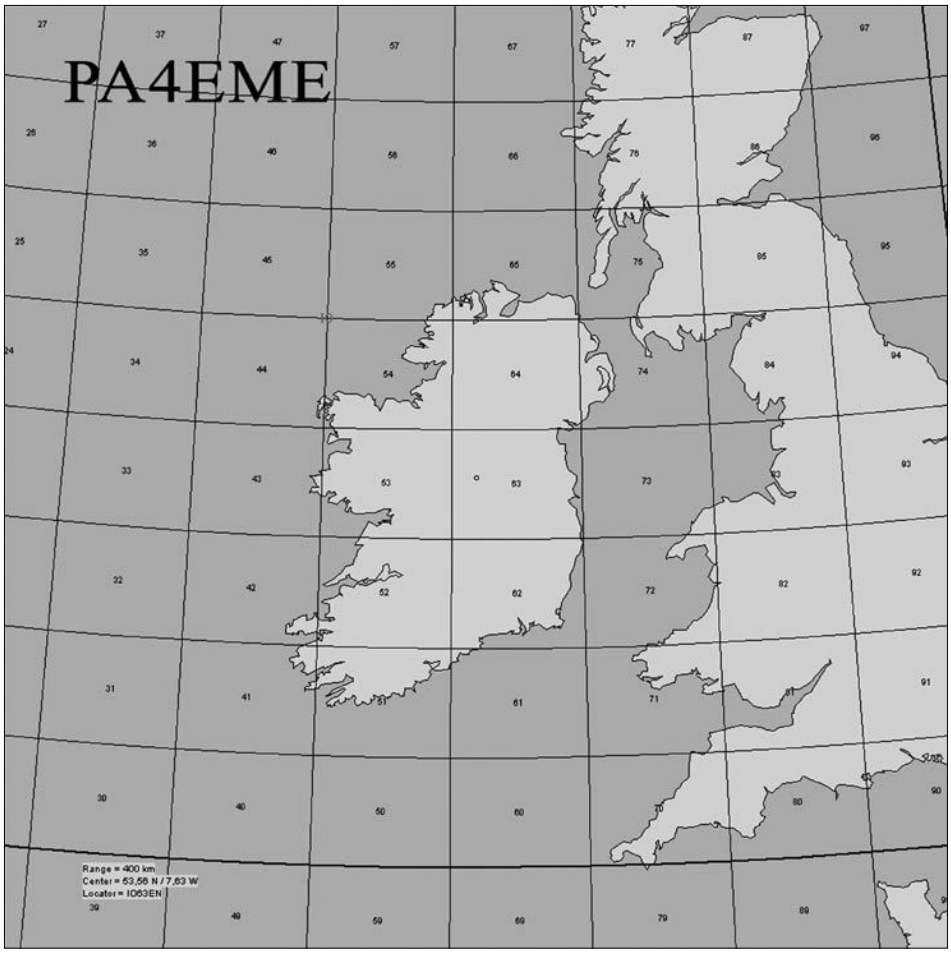

In Ierland liggen heel wat vakjes met maar een klein beetje land zoals bijv. IO41, IO42, IO43, IO44, IO55 en IO61. Echt vakjes voor DX-expedities.

In de aanloop naar de BCC-contest activeerden Bo, OZ2M en Uffe, PA5DD, het vak JO69 als SM4/OZ2M.

Resultaat van SM4/OZ2M (JO69, 9 december 2008):
49 QSO's, 49 locatorvakken. PA4EME als enige Nederlandse station in het log. Een QSO met PA1VW was niet compleet.

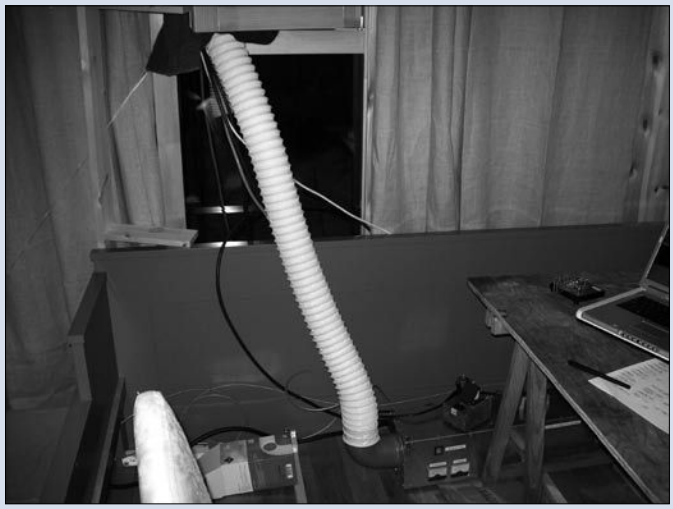

Ra... ra... wat zit er aan die witte slang? Het is maar goed dat Noorse huisjes worden gehuurd inclusief het elektraverbruik.

Resultaat van LA/PA5DD (JP51, 11 t/m 15 december2008 BCC-contest):
190 QSO's waarvan 2 dupes. Op het log van deelnemende stations aan de BCC ligt een embargo tot 31 december 2008 en dus worden deze voorlopig niet gepubliceerd.

ningshoek en een gemiddelde verticale openingshoek en evenveel gain als een gemiddelde long-Yagi… ideaal voor MS dus.
Maar… westelijk Ierland staat bekend om zijn stormen en alle voorgaande expedities verloren hun antennes… als dat maar goed zou gaan. Veel expeditie ervaring had Dirk nog niet… in de zomer had hij wat geoefend tijdens de Perseïden bij LX8M. De reis verliep in elk geval voorspoedig en in de middag van 11 december was Dirk in IO55 en stonden de antennes opgesteld en kon het feest beginnen. Omdat het een doordeweekse dag was kon ik Dirk vrij gemakkelijk werken… of toch niet???

Het QSO zelf duurde niet lang…zijn signalen waren prima alleen sommige decodes waren wat vreemd... wat door elkaar maar ja… in elk geval werd het RRRR-rapport verzonden en een paar minuten later kreeg een ander station een R-rapport en voor mij was het QSO compleet. Later zag ik op de website van MMMon VHF dat Dirk mijn QSO als niet compleet beschouwde. Ik begon al aan mijzelf te twijfelen maar ja… als Dirk het zegt, dan zal het wel zo zijn.
Maar intussen was de BCC-contest al begonnen en was het al flink drukker… iedereen was natuurlijk op zoek naar IO55. Maar het geduld werd beloond en ik werd aangeroepen met een R-rapport… hé??? Toen werd het dus even een rommeltje… Dirk combineerde rapporten voor verschillende stations in een bericht.
Zo zag ik dus mijn call voorbij komen met 73's en een andere OM met R37 en dat alles in een burst. En dat is dus verwarrend. Voor Dirk heel logisch… die zag alles netjes op zijn scherm staan, maar zijn tegenstations zagen het in stukjes en dat maakte het verwarrend. Ik ben dan ook net zo lang en vaak opnieuw begonnen totdat ik absoluut zeker was dat het goed was. En zo begon Dirk aan een meteoorscatter marathon van vier dagen. Veel uren, weinig slaap.
Maar ook Dirk viel het lot ten deel dat alle voorgaande expedities ten deel was gevallen… een stevige storm deed zijn antennes omwaaien en het was uit met de pret. Vele stations bleven teleurgesteld achter. Dit gebeurde rond 12 uur in de middag. Tot onze grote verbazing meldde Dirk zich rond 17.00 uur GMT op de bekende ON4KST-chat. Hij was na het omwaaien van de antennes naar EI4RJ gereden die vlak bij, in IO65, woonde. Bij deze OM werden in de tuin de antennes geïmproviseerd gerepareerd en de elementen gewoon teruggebogen. En de antennes mochten daar nog blijven staan en Dirk kon doorgaan met de contest alleen nu vanuit IO65.
Volgens de reglementen van de BCC-contest mocht iedereen hem opnieuw werken, dus was het wederom een drukte van jewelste en ook uw rubricist maakte een tweede (eigenlijk derde) QSO met Dirk. Dirk heeft al met al aardig wat QSO's gemaakt en heeft toegezegd een verslag en foto's aan mij te sturen… jullie zullen die dan wel in deze rubriek zien.

Een groep Italiaanse amateurs gingen ter gelegenheid van de BCC naar het vakje JN66. JN66 ligt vlak achter de Alpen en is best moeilijk te werken. Zij hadden een plek gezocht op ongeveer 10 km vanaf de eerste hoge pieken en volgens zeggen was het een betere plek dan van waaraf Angelo, DM1AC, enkele weken eerder actief was (zie hiervoor CQ-PA van november) en ik ruim drie uur geprobeerd had een QSO met het vak JN66 te maken.
Het team bestond uit Alex, IV3AKZ (ex IWoGPN), Claudio, IV3DXW, Gigi, IV3GTH (E77GS, T98GTH), Massimo, IV3NDC, Giuliano, IV3RLB en Andrea, IV3VFR. Ze hadden wat pech met het weer. Op het nieuws bij ons werd verteld dat er aan de zuidoostelijke kant van de Alpen ruim een meter sneeuw was gevallen… dat viel bij hun gelukkig wel mee… het regende slechts met bakken tegelijk. Maar het zorgde wel voor de nodige problemen en van de geplande twee Yagi's bleef er maar een over. Maar in combinatie met de robuuste Russische GS35b werd een prima signaal neergezet en IQ3AZ/P werd door mij in ca. 15 minuten gewerkt.
Ik heb van Massimo begrepen dat ze flink wat Nederlandse stations hebben gewerkt. Maar ook hier zit het log nog even op slot. Wel kan ik melden dat er 158 QSO's in het log staan waarvan 130 voor de BCC-contest. Ook van deze mannen komt een verhaal en log, dus kopij voor een volgende rubriek ligt op de plank.

En zo was het de gehele BCC-contest een drukte van jewelste… van 11 t/m 15 december was de band vol met scatterende stations… de een succesvoller dan de andere. Vast staat dat het actief zijn vanuit een leuk vakje je meer punten oplevert dan thuis te blijven zitten… zeker voor de minder interessante, druk bevolkte vakken.
LA/PA5DD zette een dijk van een signaal neer, maar er was een station dat nog hardere en langere reflecties neerzette en dat was RZ1AWT vanuit KO48. Nu zal de call RZ1AWT niet iedereen wat zeggen, maar het station werd geactiveerd vanaf het terrein van de welbekende RU1AA, Alex. Ter gelegenheid van de contest werd een gedeelte van de EME-antenne van Alex gebruikt… 4 x 15 elements RU1AA, verticaal gestackt en een extra stack van 2 x 9 elements Yagi's. En dat ging fantastisch… ze maakten méér dan 300 QSO's en dat betekent ongetwijfeld een prima score. Op het binnenkaft van deze CQ-PA kunnen jullie een foto zien van het zeer indrukwekkende antennepark.

Ik heb tijdens de EME-conferentie 2006 in Würzburg tot laat in de nacht gepraat met Alex over wat er allemaal nodig is om zo'n groot station in de lucht te houden. Er is zelfs continue bewaking aanwezig om diefstallen te voorkomen.

Een tuinhuisje vormde de tijdelijke shack van IQ3AZ/P in JN66PB.

Oud maar nog steeds gebruikt: de 16 elements Tonna Yagi en hij voldeed prima bij IQ3AZ/P.

Een kijkje in de shack van het station RZ1AWT; rechts Alex, RU1AA, links Alexey, RU1AC.

In het totaal waren er tijdens de Geminiden stations actief vanuit bijna 200 locatorvelden en vele stations hebben hun vakkenscore dan ook verhoogd. Zelf wist ik 4 nieuwe vakken te werken… tja… naar mate het aantal vakken toeneemt gaat het langzamer.
Je zou je afvragen of er ook nog wat anders te beleven was dan meteoorscatter… om eerlijk te zijn vrij weinig, maar laten we eens gaan kijken naar de traffic-rapporten van de afgelopen weken:

TROPO
PA4EME 23/12 EA1FDI (IN53), EA1EBJ (IN73), F5VHX (JN04); **PA4VHF** 02/12 OZ5BAL (JO65), OZ3TT (JO66), SK7VC (JO65), G7RAU (IO90), GoDXI (IO80), G4RRA (IO80), 07/12 F6APE (IN97) G8CQA?P (IO81), F4GSU (IN97), MWoMAT/P (IO81), G1ONE/P (IO93), G8GXP (IO93), 21/12 F5MFI (JN07), OK1VDJ (JN79), OK2GTI (JN89), OK2RAB (JN 89), F6APE (IN97), OL140OPS (JN69), EB2FJN/P (IN83), EA2TO/1 (IN83), EA1BLA/P (IN53), EB1BXW/P (IN53), EB1IVY/P (IN63).

METEOORSCATTER
PA1VW 18/11 YL90HA (KO26), 29/11 OE3FVU (JN78), 09/12 SM4/OZ2M (JO69, C??), 12/12 LA/PA5DD (JP51), EI/ON5GS/P (IO55), 13/12 LZ2FO/2 (KN14), F1NSR (JN33), IQ3AZ/P (JN66), US2YW (KN38), LZ2FO/2 (KN14), LY2WR/P (KO24), RZ1AWT (KO48), SP7VC/4 (KO13), UX2SB (KN28), 14/12 YO2BBT (KN05), YU7KB (JN94), 9A3JH (JN75), YL2GJW (KO06), YT3I (KN05), HA8CE (KN06), I4XCC (JN63); **PA4PS** 11/12 EI/ON5GS/P (IO55), YU7ON (KN04), Z35Z (KN11), LA/PA5DD (JP51), YU7KB (JN94), IQ3AZ/P (JN66), 13/12 US2YW (KN38), LZ1KJ (KN31), YU2DX (KN04), UT5ST (KN28), YO2BBT (KN05), YU7 AA (JN95), OOH4MS (KP31), F1NSR (JN33), RZ1AWT (KO48), TK5EP (JN41), 14/12 S51AT (JN75), OE3GSU (JN88), EI8IQ (IO62); **PA5KM** 12/12 LA/PA5DD (JP51), RZ1AWT (KO48), 14/12 S52FO (JN76), EA1CKL (IN82), UX2SB (KN28); **PBoAHX** 07/12 SP4MPB (KO03), LA2MOA (JP50), 11/12 YU7KB (JN94), 22/12 YT3I (KN05), SM5HUA (JP80).

EME
PA4PS 07/11 RZ3BA/1 (KO56), WB2RVX (FM29), 08/11 JM1WBB (QM05), UA4HAK (LO43), PA3DOL (JO22), UT6UG (KO50), PJ4NX (FK52), I3LDP (JN55), KE7NR (DM33), DL8EBW (JO31), IK2DDR (JN55), 10/11 DL1DWI (JO61), G4FUF (JO01), RV9UV (NO34), SV8COM (KM07), 11/11 DH4FAJ (JN49), 12/11 DJ4TC (JO63), DH7FB/P (JO63), DL7FF (JO62), SV8CS (KM07), 13/11 HAoMK (KN08), UA3PTW (KO93), 15/11 7K3LGC (PM95), RK3WWF (KO72), JE1TNL (PM95), I3EVK (JN66), HAoHO (KN07), RZ4HF (LO43), 16/11 VE2JWH (FN35), LZ1DP (KN22), YL90HA (KO26), 23/11 OH2BYJ (KP20), 23/11 G4YTL (IO92), 05/12 DL7HR (JN58), 06/12 SM5DIC (JO89), 07/12 DK5SO (JN58), OH8MGK (KP23), K1OR (FN42), 08/12 WA2ODO (EM94), DL1RNW (JO62), W1IPL (DN62), AA9MY (EN50), 09/12 9A2TK (JN76), UA4LCF (LO44), 10/12 DK8ZJ (JO54), PA3ECU (JO32), PA3FPQ (JO22), IK1FJI (JN44), 13/12 KD3UY (FM19), 14/12 DM2BHG (JO51), F8PKC (JN38).

Dat waren de trafficrapporten van deze keer. Eventuele logs van deelnemende stations aan de BCC-contest staan er niet in. Vlak voor de deadline van deze rubriek ontstond er tropo tussen Spanje en Engeland, België, Nederland en Duitsland.
Omdat op zondagochtend 21 december in Frankrijk een VHF-contest werd gehouden, was EA2TO/1 wederom naar een hoge bergtop gereden in het vakje IN83FD. Van daaruit wist Xavier vele stations te werken waaronder een tiental Nederlandse stations. Zelf heb ik hem niet gewerkt, omdat ik besloten had om naar Bladel te gaan waar die dag een van de gezelligste radiobeurzen werd gehouden en ik voor een aantal projecten wat spullen heb aangeschaft. De tropo bleef tot de volgende dag… dinsdag van het QRL thuisgekomen was het feest en er was druk verkeer richting Frankrijk en Spanje. Ik zat wel wat te zuidelijk maar kon werken met F5VHX (JN04), E1EBJ (IN73) en EA2TO/P (IN83). Ongetwijfeld zal ik in het februarinummer op deze tropo-opening terugkomen. De rubriek wordt in elk geval afgerond met de koptelefoon op, het keyboard links en de keyer rechts…

Dat was het weer voor deze keer. Mochten jullie alvast beginnen met het plannen van vrije dagen: denk dan eens aan de traditionele 'onderhoudsweek' voor jullie VHF-systeem. De beste week daarvoor ligt in begin april. Wil je daar nog wat over lezen dan moeten jullie maar eens kijken in wat oudere nummers van CQ-PA (januari 2005)… daar staat een jaarplanner voor de VHF-amateur.
Ik wens jullie veel DX-plezier.

Silent key

Op 29 november 2008 is op 87 jarige leeftijd na een kort ziekbed overleden

Wout Plaizier PAoWPL

Wout is 87 jaar geworden en op 29 november tamelijk plotseling overleden.
Hij was een amateur in hart en nieren. Hij werkte vaak met zelfgebouwde apparatuur.
De laatste jaren was hij wat minder te horen, omdat hij al wat apparatuur van de hand had gedaan.

Wij wensen zijn XYL en kinderen sterkte met het verlies van echtgenoot en vader.

Namens de VRZA afd. Haaglanden,
Hans van der Hoeven, PA3ATW

Vhf-uhf-shf

Inzendingen naar: Frank Veldhuijsen, PA4EME, Westlandstraat 9,
6137 KE Sittard. E-mail: pa4eme@vrza.nl, tel. 046-4584019

Beste radiovrienden,
De eerste firsts van 2009 zijn een feit! Allereerst werkte Chris, PA2CHR, op 5 januari als eerste op 144 MHz met A35RS op het eiland Tonga. A35RS werd geactiveerd door Bob, ZL1RS, die een vakantiehuisje vlak aan het strand had gehuurd.
Voor de gelegenheid had hij een vier korte vijf elements DK7ZB Yagi's gestackt en zijn 8877 eindtrap gerepareerd. En het werkte voortreffelijk… in het totaal maakte Bob 124 EME QSO's.
De groundgain aldaar was uitstekend en het toeval wilde dat het moment dat Bob groundgain had overeenkwam met de maansopkomst in Europa… dubbele groundgain dus en dit leverde spectaculaire effecten op. Op een gegeven moment kon Bob maar liefst 19 stations tegelijk zien!

Bob, ZL1RS, voor zijn stack van 4x5 el. DK7ZB.

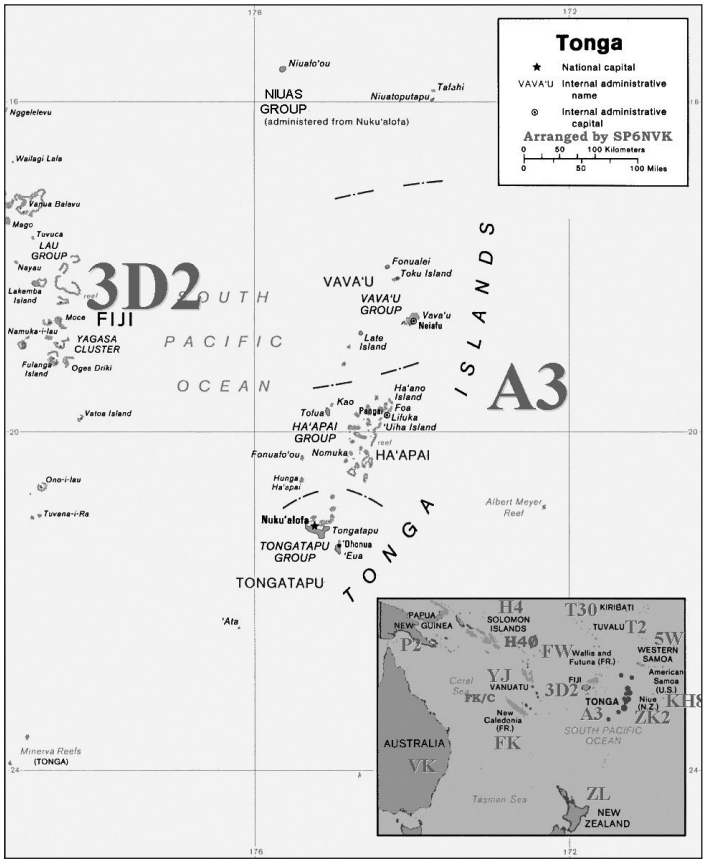

De ligging van Tonga ten opzichte van andere, meer bekende DXCC's.

Bob maakte ook nog een verbinding via meteoorscatter en wel met ZL1IU. Tropoverbindingen naar Nieuw Zeeland en Australië zouden mogelijk geweest moeten zijn, maar het weer was niet al te best in verband met de aanwezigheid van een lagedrukgebied. Bob zat, samen met zijn echtgenote, 10 dagen op Tonga en daarvan had hij gedurende vijf dagen harde wind en regen.
De volgende Nederlandse stations staan in het log:
PA2CHR, PAoZH, PE1L, PAoJMV, PA1GYS, PA3CSG, PA3FPQ, PA7RP en PA3CEE.

Een ander station dat ons bezig hield was V5/KT6Q.
KT6Q is beter bekend als Dan, HB9CRQ, van het bekende station HB9Q. Dan nam als teamchef deel aan een expeditie naar Namibië in het kader van 'EME for Africa'. Andere deelnemers waren Pine, ZS6OB, Hal, ZS6WB, Daniel, ZS6JR, Dave, N7BHC en de XYL van Pine, Erika.
Zij waren QRV van 8 t/m 18 januari vanuit Diaz Point in het locatorvak JG73. Ze ondervonden een gebruikelijk probleem in Afrika… geen 220 V aanwezig ondanks de toezegging. Maar gelukkig kon er een aggregaat geregeld worden. De voeding van de transceiver begaf het direct en daarom moest de reserve transceiver gebruikt worden… alleen dat gaf wat problemen met de sequencer en daardoor sneuvelde de preamplifier bij de eerste poging om een CW QSO te maken. Gelukkig was daar ook een reserve exemplaar van.
Ze hadden de beschikking over 4x9 elements Yagi's op 144 MHz voor EME en er was ook een 19 el M2 meegenomen voor tropo… tropo?
Ja… de heren wilden proberen vanaf deze locatie aan de kust de Atlantische Oceaan te overbruggen naar Brazilië en daar waren een aantal mensen die speciaal naar hun zouden luisteren, o.a. PY1T. Maar helaas… bij het opzetten van de mast met deze 19 elements Yagi en de 50 MHz Yagi schoot de staalkabel die de mast omhoog moest trekken los en beide antennes werden ernstig beschadigd.
Wanneer jullie de rest van het verhaal willen horen, kunnen jullie op de internetpagina kijken die speciaal voor deze expeditie is gemaakt. Jullie kunnen deze bereiken onder de volgende URL: www.hb9q.ch en klik door naar de Namibia 2009 expedition. Daar zullen, ongeveer vanaf het moment dat CQ-PA bij jullie in de bus ligt, ook wat foto's worden gezet en ook een compleet verslag van de expeditie en het log met gewerkte stations. In elk geval staan de volgende Nederlandse stations op 144 MHz in hun log: PAoJMV, PAoZH, PA1GYS, PA2CHR, PA3CEE, PA3CMC, PA3COB, PA3CSG, PA3DOL, PA3EXV, PA3FPQ, PA4EME, PA4PS, PA7RP, PE1L, PF7M, PI9CAM en PI9CM.
Met bescheidenere middelen werd ook EME op 432 MHz en 1296 MHz gedaan en ook daar staan Nederlandse stations in het log en dat zijn ongetwijfeld firsts op deze banden. Op 432 MHz staan PA3CSG en PI9CAM in het log en op 1296 MHz PA3CSG. In het totaal 231 QSO's op 144 MHz, 18 op 432 MHz en 18 op 1296 MHz… een fraaie prestatie!

Begin januari viel ook het maximum van de Quadrantiden meteorenzwerm. Het maximum viel op 3 januari en de ZHR piekte gedurende meerdere uren boven de 150. En daarmee was de zwerm verbazingwekkend actief met een breed maximum. Op 3 januari lag de ZHR de gehele dag boven de 40 en tussen 05.00 GNT en 18.00 GMT boven de 100. Meer informatie over de Quadrantiden van dit jaar kunnen jullie vinden op de website van de IMO: http://www.imo.net/live/quadrantids2009. Helaas piekte de zwerm overdag en moesten velen werken, maar er werden

toch QSO's gemaakt. In de trafficrapporten kunnen jullie zien welke.
Tropo was matig… de enige uitschieters werden gemaakt tijdens de NAC contesten en verder gebeurde er weinig bijzonders.
Van Dirk, ON5GS, ontving ik een verslag van zijn expeditie in december naar Ierland alwaar hij de vakjes IO55 en IO65 activeerde. Hier zijn relaas:

EI/ON5GS/P Meteoorscatter DX-peditie naar Ierland

Beste VHF-ers in Nederland,
Misschien klinkt het raar als ik vertel dat ze op het QRL zeiden dat het tijd werd om mijn resterende verlofdagen eens op te nemen. Ik had ze alweer eens laten staan en het volgend jaar kwam er al weer aan.
Op een gegeven moment bekeek ik op de website van MMMonVHF eens de locatorkaart met daarop de Most Wanted Squares op 144 MHz. Opvallend was dat vakken in Ierland erg gewild waren en het vakje IO55 stak er met kop en schouders boven uit en stond in de top 10. Nou… ik wist wel waar ik die nog op te nemen verlofdagen ging doorbrengen… in Ierland!!
Ik woon op een appartement in de stad en daar is een antenne voor 144 MHz DX geen optie. Daarom ga ik regelmatig op pad om elders te gaan DX-en. Niet overdreven moeilijk… je huurt een vakantiehuisje, zet er een klein mastje neer met een 144 MHz Yagi en begint te zenden. In IO55 ligt dat wat minder voor de hand. Wanneer je op Google Maps kijkt, wordt het duidelijk dat IO55 in het oosten wordt afgeschermd door een rij bergen (de Seven Sisters, met als hoogste top de Errigal) van meer dan 600 meter hoog.
IO55 ligt achter deze bergen in een lager gebied dat uitkijkt op de noordwestkust van Donegal County. Signalen naar het oosten, richting Europa dus, worden afgeschermd door de bergen. Het gebied is zeer dun bevolkt en alle bergen zijn slechts te voet bereikbaar. Onmogelijk dus voor mij en mijn Citroën Berlingo.

Twee Engelse amateurs vertelden mij dat zij in 2001 geprobeerd hadden actief te zijn vanaf de oostflank van Mount Muckish (IO55XC). Op de kaart vond ik ten zuiden van Muckish een weg die mij kansen zou bieden een plek te vinden met een redelijke take-off over het Glennvaugh National Park. Zij mailden mij ook met waarschuwingen over het barre weer, de hevige windstoten en een gebrek aan faciliteiten. Hun poging in de zomer leverde geen enkel QSO op!!
In 2006 waren er nog twee amateurs die geprobeerd hebben IO55 te activeren en deze vonden geen goede take-off en hadden te maken met windstoten van meer dan 100 km per uur. De beste tijd om veel DX-QSO's te maken zou vallen tijdens de BCC Meteoorscatter Contest en deze wordt gehouden tijdens de Geminiden meteorenzwerm van 11 t/m 15 december.

In tegenstelling met vroeger, toen meteoorscatter plaatsvond met highspeed CW en een gemodificeerde cassetterecorder,

Ook een manier om op te vallen.

De shack achter in de laadruimte van de Berlingo… klein maar wel uit de wind!

gebruikt men heden ten dage in 99% van de gevallen FSK441, onderdeel van het computerprogramma WSJT.
Gedurende een halve minuut worden meermalen per seconde call en rapporten herhaald totdat een reflectie van een meteoor er voor zorgt dat het signaal tot wel 2000 km ver wordt ontvangen door het tegenstation. Een snelle en effectieve manier om QSO's te maken die vroeger soms uren konden duren.
Ik had twee maanden voorbereidingstijd en in deze tijd bouwde ik 4 6 elements DK7ZB antennes met een PVC boom, herbouwde mijn volledige portabele station, kocht een lichte HONDA 1.0I generator en een nieuwe 28V voeding voor mijn 200W lineair, maakte een nieuwe PA4EME sequencer en liet mijn defecte preamplifier repareren.
Ik ondervond meerdere malen dat voorbereiding van enorm belang is voor het welslagen van de expeditie… je moet aan alles denken! Boot reserveren, benzine, tent, matras, station, station testen, kookgerei, kan ik de antenne wel alleen opzetten? Nog een probleem… een laptop vol USB-poorten in combinatie met een automatische PTT… die kreeg ik dus niet goed aan de praat en zo werd het dus de oude PC die het werk moest doen.
GPRS… ja dat werkt, maar voor welke prijs? € 3 per MB… toch maar geen internet. Packet-radio… helaas niet beschikbaar in Donagal.

Na een laatste grondige test in Bekkevoort, samen met ON3CF en ON3VS, vertrok ik op 9 december naar Cherbour-Octeville om daar de ferry te nemen naar Rosslare… een boottocht van 18 uur. Daarna een rit van 6 uur (links rijden!) via Dublin en Belfast naar Letterkenny, de grootste stad van Donegal County. Een goede nachtrust in een B&B (daar zijn er in Ierland duizenden van) en een stevig Irish breakfast en dan weer op weg naar Mount Muckish.
Ik vond een prachtige plek op 250 meter ASL langs de weg die ik thuis op de kaart had gevonden via Google Maps. Dat was een meevaller, want nergens naast de weg was een plek waar je kon parkeren in de berm. Het was een landweggetje naar een perceel met dennenbomen en kwam uit op een mooi vlak stuk.
Even een telefoontje naar ON6ZG met de GPS-coördinaten en de locator was bekend… IO55XC. Het zicht was vrijwel nihil door de mist en ik wist dus niet of ik wel vrij zicht richting oost had. Dus maar vertrouwd op de hoogtelijnen op Google-Maps en het kompas en begonnen met het opbouwen van de antennes en de shack achter in de Berlingo.
Generator aan, PC aan en even luisteren op 144.370… PING… daar was SP6NVN met CQ. Ik besloot om onmiddellijk te beginnen met het maken van QSO's. De contest zou pas later beginnen, maar dat was bijzaak. Na slechts één keer een periode 'CQ 385 EI/ON5GS/P IO55XC' begon een pile-up waarvan ik van te voren alleen maar had kunnen dromen.
Ik zat anderhalf uur achter de transceiver en op een frequentie die in dit deel van Ierland normaliter doodstil geweest zou zijn, was nog geen vijf seconden stil geweest.

De Geminiden waren, zoals voorspeld, dit jaar talrijk! 19 QSO's later begon de contest. Tijdens het maximum op 13 december waren soms 5 tot 6 stations in een enkele periode te horen en moest ik enkel R-rapporten sturen en wachten op het RRR-rapport. Ik beantwoordde elk QSO

4 x 6 elements DK7ZB doen het prima met meteoorscatter… nu zijn ze nog heel…

met 73, hetgeen mij zeker punten heeft gekost, maar ik had géén cluster, géén 144 MHz chatbox en géén skeds! In elk geval kwamen er zeer regelmatig SMS-berichtjes van bekende stations uit heel Europa die mij bedankten voor het werken van een nieuw vak. Dit locatorvak was toch wel echt een zeldzaamheid.

Natuurlijk hadden de grillen van de Ierse winter ook een keerzijde… slapen in een ijskoude, besneeuwde tent, regen, afgewisseld met motregen, sneeuw en (statische) hagel; handen en voeten warm houden op de eindtrap en een mast die constant zo krom stond als een banaan onder invloed van de hevige wind.
De drie ankerpunten voor de tuidraden had ik extra verzwaard met rotsblokken. Een van die rotsblokken was de oorzaak dat twaalf uur voor het einde van de contest een (achteraf gezien te dunne) tuidraad het uiteindelijk begaf door het steeds heen en weer schuren lang het rotsblok.
De hele mast met mijn vier, mooie nieuwe, antennes, viel vlak naast de tent aan diggelen. Nu was mijn contest al niet meer stuk te krijgen en ik had een gevoel van "ik heb 110 meteoorscatter QSO's gemaakt vanuit een locatorvak dat nog nooit geactiveerd was!"
Ik ruimde alles op en reed naar Peter, EI4JR, die een locale repeater heeft in Donegal. Hij had de repeater speciaal voor mij vrijgehouden van de Irish echolink

….en nu zijn ze "aan diggelen".

conference zodat ik af en toe kon kletsen met mijn vrienden in België. Ik had ook al menig QSO met Peter gemaakt en hij stelde voor om, indien mogelijk, bij hem thuis verder te gaan met de contest. Peter woont in IO65GJ en dat is ook een gezocht locatorveld.
We plooiden alle elementen recht, maakten de booms weer aan elkaar met ty-raps, Ducktape en houten stokken. De mast werd opgezet in zijn tuin.
We keken op een flinke berg richting zuidoost maar richting oost en noordoost zou het relatief goed moeten gaan. We maakten die avond, na zes uur uit de lucht te zijn geweest, nog 16 QSO's in de contest en dat bracht de totaalscore op 129. De dag erna maakten we nog 24 QSO's tijdens de uitdovende Geminiden.
In het totaal werden er 175 QSO's gemaakt waarvan slechts vier in SSB en eentje was mijn eerste 'handpomp CW-QSO' sinds jaren met een euforische EI5FK die 20 jaar had moeten wachten om nog eens twee locators te werken in zijn eigen land.
Ook G4DEZ, een van dé DX-kanonnen van Engeland, hoorde ik met een glimlach van oor tot oor mij bedanken voor een nieuw vak. Het zijn deze details die een expeditie zoals deze de moeite waard maken en zeker een aanrader voor amateurs die een gezocht VHF-land willen combineren met een prachtig landschap, gastvrije inwoners en de gezelligste pubs van de wereld!

Voor, tijdens en na de contest, maakte ik QSO's met de volgende Nederlandse stations:
IO55XC:
PA3FPQ, PA4PS, PA1GYS, PE1AHX, PBoAHX, PE1BTX, PA3CEE, PA5KM, PA3CMC, PA3BIY, PE1GUR, PA2M, PE1RLF, PE1GNP, LA/PA5DD, PAoJMV, PA4EME, PA1LA, PA3DOL, PA3BGM, PE1OPK, PA3ECU EN PE1NFE.
IO65JG:
PA4EME, PA3CMC, PA2M

Helaas heb ik ook stations gehoord maar niet kunnen werken door de enorme hoeveelheid stations die mij aanriepen: "Sorry guys… het was overmacht!"
PA1VW, PA2BG, PA7RG

73 Dirk, ON5GS

Terwijl ik deze rubriek schrijf is de sneeuw en koude van de afgelopen weken weer verdreven met de komst van een aantal lagedrukgebieden. De wind laat zich goed kennen en deze wind is de oorzaak van vele problemen. In de vorige rubriek wees ik jullie op de ideale onderhoudsweek van de antennes in begin april.
Doe dit ook, want heel langzaam komt er beweging en speling op je antenne en voor je het weet zit er iets los, met alle gevolgen van dien. Zelf kwam ik afgelopen week thuis en trof mijn antenne in een andere richting aan dan ik hem had achtergelaten… de bouten waarmee de antennes vastzitten aan de buis hadden zich wat gelost en voila… de boel begint onder invloed van de wind te bewegen.
Maar het kan erger… 25 januari teisterde een storm zuidwest Frankrijk met snelheden boven de 170 km per uur. Op het moment van schrijven hoor ik dat diverse stations schade hebben opgelopen o.a. F6FHP, F1TE en F6BKI. En een paar weken eerder was er een flinke storm in het hoge noorden en sneuvelde een gedeelte van het antennepark van SM2CEW. Voorkomen is dus beter dan genezen en de antenne met de kop in de wind houden geen overbodige luxe.
Laten we maar eens gaan kijken naar de trafficrapporten van de afgelopen weken:

Tropo
144 MHz
PA5DD 01/01 DM4X (JN58), DL2ARD/P (JO60), 06/01 SK7MW (JO65), OZ7SKV (JO46), OZ9KY (JO45), OZ2TF (JO46), OZ4VW (JO45), OZ5BAL (JO65), 18/01 OK1DOL (JN69);
432MHz
PA5DD 13/01 OZ9KY (JO45), SK7MW (JO65), SF6X (JO67), OZ2LD (JO54).

Meteoorscatter
144 MHz
PAoBWL 03/01 ES3RF, YU1EV, S50TA, IK8BIZ, OY4TN, I3VWK; **PA1VW** 01/01 OK1UGA (JO80), 02/01 RA3LE (KO64), YL3HA (KO26), ES6DO (KO29), ES3RF (KO29), 03/01 UA3ARC (KO85), RA3LBW (KO64), OH6KTL (KP02), UT2UB (KO40), YU1EV (KN04), EA3EDU (JN01), RX1AS (KO59), YL3HA (KO26), LA4YGA (JO48), UT5ST (KN28), RA3LE (KO64), EU6AF (KO35), OH4LA (KP20), 04/01 YO2BBT (KN05), 11/01 YU1IO (KN04), 9A2TK (JN76), 17/01 S58M (JN76); **PA3BIY** 03/01 UA3WN (KO72); **PA3CMC** 03/01 EU6MS (KO48), ER1SA (KN47); **PA3FPQ** 03/01 UA3LBW (KO64), 11/01 LZ2PI (KN23); **PA4EME** 02/01 ES6DO (KO27); **PA4PS** 02/01 RA1WU (KO47), RA3LE (KO64), YU1KY (KN04), 03/01 IK7UXW (JN80), IK2JUG (JN45), RA3LBW (KO64), UA3WM (KO72), OH4LA (KP20); **PA5KM** 02/01 EU6MS (KO45), RA3LE (KO64), ER1SA (KN47), 03/01 YO4RYV (KN45), CN8LI (IM63); **PBoAHX** 02/01 HA8CE (KN06), OK2YT (JN88), LY2WR (KO05), 03/01 CN8LI (IM63), RX1AS (KO59), 04/01 OH6NVQ (KP13).

EME
144 MHz
PA3FPQ 07/12 SM5DIC (JO89), K1OR (FN42), K8TL (EM89), 08/12 JH8CMZ (QN12), 09/012 G5WQ (IO91), 10/12 G4KLA (IO92), PA3EXV (JO32), PA4PS (JO33), 13/012 DG8NCO (JO50), 16/12 WA2FGK (FN21), 04/01 OE1SOW (JN88), 07/01 DK5SO (JN58), UA4API (LO20), 08/01 V5/KT6Q (JG73), PJ4/OE3FVU (QTH PJ4NX), 10/01 A35RS (AG28), DDoVF (JO60), DG1VL (JO61); **PA4EME** 12/01 PA3EXV (JO32), PA3DOL (JO22), 14/01 V5/KT6Q (JG93).

Dat was het weer voor deze keer. De komende tijd zal het niet al te spannend gaan worden op de hogere banden. De atmosfeer is te instabiel om te profiteren van goede tropo… de sporadische meteoren zijn gedurende de komende twee maanden op hun laagste niveau… de zon is weinig actief maar… *(slot op blz. 66)*

dig zijn eerst een paar contesten aan te horen. Zelf heb ik veel baat gehad bij het luisteren naar de Big Gun's.
Deelname aan een contest gaat niet zonder planning en voorbereiding. De eerste stap is hierbij het bepalen aan welke contest we willen deelnemen, in welke categorie en het bepalen van de tactiek voor de contest en, misschien wel het belangrijkste, voldoende tijd beschikbaar maken.
De feitelijke voorbereiding bestaat uit het lezen van de contestregels en het gereedmaken annex testen van de contestsoftware voor de specifieke contest.

Afhandeling QSO's

Voor een geldig QSO is het noodzakelijk dat de volgende dingen uitgewisseld worden: de call, het rapport + de exchange (veelal het volgnummer) en de bevestiging, dat alles correct overgekomen is.
Wanneer u een station hebt aangeroepen, overtuig u er dan van dat het station uw call correct noemt of seint.
Vervolgens geeft u de bevestiging (QSL, CFM of R in CW) en uw RS(T) + exchange. Het is niet ongebruikelijk dat er gevraagd wordt de call of exchange te herhalen wanneer men niet zeker is van de ontvangen data.
Vermijd overbodige communicatie. Dit schept in de praktijk alleen maar verwarring.

Contesttactiek

Wie aan schaatstoertochten deelneemt, zal korte tochten op een andere manier benaderen dan een lange afstandstocht. Ook zal hij of zij de tocht verschillend benaderen indien men als toerrijder of als wedstrijdschaatser deelneemt. Zo is het ook met contesten.
In dit artikel beperken we ons tot de recreatieve contester.
Er zijn twee hoofd methodes: men kan zelf CQ roepen en kijken welke stations men werkt of men kan zelf de stations uitzoeken en zich beperken tot het werken van CQ roepende stations.
Het zal duidelijk zijn, dat de tweede methode over het algemeen een behoorlijk lager aantal QSO's zal opleveren. Als SWL kan men alleen de tweede methode volgen.
Als beginnend contester is het over het algemeen niet raadzaam om zelf veelvuldig CQ te roepen. Het vereist namelijk nogal wat vaardigheid om het log in te vullen tijdens de verbindingen en alle calls direct de eerste keer correct te nemen.

Een contest duurt vaak 24 uur. Natuurlijk kunt u 24 uur aan één stuk deelnemen, maar echt effectief is dat niet. Bovendien is dan de kans groot, dat u heel snel het plezier in contesten verliest.
Het is verstandig om de contest in niet te lange perioden in te delen. Zelf kies ik er ook voor om tussendoor regelmatig even van de set weg te lopen en wat anders te gaan doen. Hierdoor blijft er ook een normaal contact met de huisgenoten en kan ik me na afloop van zo'n korte pauze veel beter concentreren op de verbindingen.

De shack van W6AAN.

QSL

Voor DX- en diplomajagers zijn QSL kaarten erg belangrijk. Veel z.g. Big Gun's weten dat en beantwoorden de binnengekomen QSL kaarten. Ook uploaden veel stations, grote en kleine, hun log naar eQSL en LoTW.
Niemand zit te wachten op QSL kaarten te sturen naar stations, welke de QSL kaarten in een grote bak deponeren en niet beantwoorden. Zelf hanteer ik de volgende regels:

- Elk ontvangen QSL-kaart van een QSO gedurende contest beantwoord ik.
- Van elke verbinding waarvoor ik QSL kaarten nodig heb voor het DXCC Challenge, en die niet binnen 1 maand op LoTW bevestigd is, stuur ik een QSL kaart.

Ook sturen vele stations een QSL kaart voor elke eerste verbinding met een bepaald station.

Tot slot

Deelname aan een contest is niet iets wat je zo maar even doet. Het vereist goede voorbereiding, een voor u geschikte tactiek en vraagt operating pratice. Zowel als SWL en als zendamateur valt er veel plezier en resultaat te behalen uit een contest, ook als men niet de intentie heeft om de contest te winnen.

(slot VHF-UHF-SHF-rubriek van blz. 61)
de maan blijft altijd om de aarde draaien. Wellicht dat Rene, PE1L, ons de komende weken kan doen opveren met zijn voorgenomen EME-expeditie naar Kenia. Maar dit is op het moment van schrijven van deze rubriek in een pril stadium ondanks het feit dat deze expeditie eind februari zou moeten plaatsvinden. Een daarom is het zo belangrijk om voor het laatste VHF nieuws altijd de bekende websites te bezoeken: www.rudius.net/oz2m en www.mmmonvhf.de.

De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat het de laatste maanden voor mij steeds moeilijker wordt om voldoende tijd voor de hobby en deze rubriek te vinden. Het aantal QSO's is dramatisch gedaald. Steeds vaker wordt de rubriek geschreven in de nachtelijke uurtjes. Maar zolang het kan zal ik proberen een interessante rubriek neer te zetten. Daarom vraag ik jullie hulp en stuur zoveel mogelijk informatie naar het bovenstaande E-mailadres.
Ik wens jullie veel DX-plezier!

Lid worden van de VRZA is heel gemakkelijk: even een berichtje sturen naar ledenadministratie@vrza.nl!

Vhf-uhf-shf

Inzendingen naar: Frank Veldhuijsen, PA4EME, Westlandstraat 9,
6137 KE Sittard. E-mail: pa4eme@vrza.nl, tel. 046-4584019

Beste radiovrienden,
De afgelopen weken is het erg rustig geweest op de hogere banden. De atmosfeer was niet stabiel genoeg om echte condities te laten ontstaan. Zo heel af en toe waren er wat frontale condities maar tot echt bijzondere verbindingen heeft dit niet geleid. Alleen tijdens de diverse activiteitscontesten was er enige activiteit van betekenis.
De tijd van het jaar is ook ongunstig voor meteoorscatter. Zwermen van betekenis zijn er momenteel niet en het aantal sporadische meteoren is op zijn dieptepunt. Dus ook in meteoorscatter was de activiteit laag.

Toch is er weer wat te melden! Op 4 februari maakte Joop, PAoJMV, de first op 144 MHz met VU2KGB in India. Ook aan deze verbinding ging een langere tijd van voorbereiding vooraf. Girish, VU2KGB, werd door Joop begeleid en gecoacht. Girish beschikt over een 2x5 elements antenne. Van Gary, KB8RQ, kreeg hij een oude transistoreindtrap die 150 Watt zou moeten leveren. Vele mails en screenshots werden uitgewisseld en op 4 februari was het zover…. de eerste verbinding werd met Joop gemaakt en wat later met Gary.

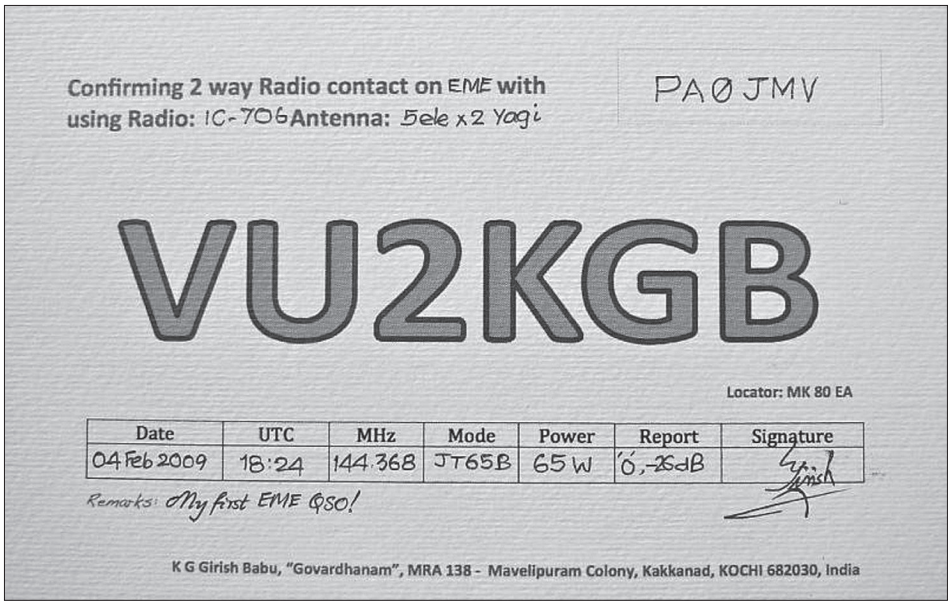
Confirming 2 way Radio contact on EME with
using Radio: IC-706 Antenna: 5ele x 2 Yagi

PAØJMV

VU2KGB

Locator: MK 80 EA

Date	UTC	MHz	Mode	Power	Report	Signature
04 Feb 2009	18:24	144.368	JT65B	65 W	0, -26dB	

Remarks: My first EME QSO!

K G Girish Babu, "Govardhanam", MRA 138 - Mavelipuram Colony, Kakkanad, KOCHI 682030, India

Bevestiging van de 144 MHz first van Joop, PAoJMV, met VU2KGB (MK80).

ongeveer 65 Watt… wederom een bewijs van de prima ontvangstkwaliteiten van het station van Joop. Nu had ik het screenshot van het QSO in CQ-PA kunnen afdrukken maar Girish was zo snel met het opsturen van zijn QSL-kaart dat ik deze al kan laten zien.
Niet alleen in India werd er door iemand

Girish VU2KGB, beschikt over 2 x 5 elements Yagi's. Hoge elevatie bij PAoJMV was dan ook noodzakelijk om hem uit de ruis te vissen.

Uiteraard bleef het QSO niet onopgemerkt en zullen andere stations in de rij staan om een sked met Girish te maken. Zoals tegenwoordig bijna gebruikelijk ontving Joop een screenshot van Girish en de mededeling dat het QSO niet met 150 Watt gemaakt werd maar slechts met de eerste stappen op EME-gebied gezet. Ook in Nederland zijn er mensen die bezig zijn zich daarin te verdiepen en op een gegeven moment proberen wat verbindingen te maken. Zo slaagde Gert, PA1VW, er op 8 en 9 februari in om zijn eerste stations via de maan te werken.

Zijn eerste QSO maakte Gert met EA6VQ, gevolgd door RK3FG en RA6AX. Zelf was ik toevallig getuige van Gert's eerste QSO met EA6VQ en Gert heeft van mij een screenshot gekregen hoe EA6VQ bij mij doorkwam. Ontvangstmatig zijn onze beide stations redelijk gelijkwaardig. In theorie zou Gert zelfs iets meer antennegain moeten hebben dan ik (2x10 versus 1x13). Toch was EA6VQ sterker bij mij en dit laat zien dat investeren in goede coax en preamplifiers echt loont en meerdere dB's signaalwinst kunnen opleveren. Nu Gert besmet is met het EME-virus zal hier in de komende tijd ongetwijfeld extra aandacht aan worden besteed.

Het weer hield ons in de eerste weken van februari ook bezig. Engeland en Frankrijk werden in januari al getroffen door een flinke storm. Op 10 en 11 februari trok er wederom een storm over en alweer sneuvelden een paar antennes o.a. van Damien, F4AZF. Verder weg, maar wel veel ernstiger, waren de bosbranden in de omgeving van Melbourne, Australië.
Deze bosbranden, helaas gedeeltelijk aangestoken door brandstichters, kostten aan veel mensen het leven en nog veel meer mensen moesten vluchten om later te constateren dat hun huis en bezittingen ten prooi waren gevallen aan de vlammen. In de getroffen omgeving wonen ook diverse radioamateurs en verscheidenen daarvan zijn getroffen. In de omgeving woont ook VK3UM, een bekend EME-station op UHF. Doug en zijn echtgenote Betty hebben angstige momenten gekend, omdat het vuur hun huis tot zo'n 30 meter had genaderd. Maar door inspanningen van velen liep het goed af. Tijdens de bosbranden hebben radioamateurs diverse noodnetten en repeaters onderhouden en zo de communicatie in de getroffen gebieden in stand gehouden. De Australische versie van DARES heeft zijn nut bewezen.

In een van de eerdere rubrieken heb ik jullie beloofd nog iets te laten zien van het station LY2WR/P. Dit station was zeer actief tijdens de BCC Meteoorscattercontest in december.

Inmiddels heb ik van Rytis, LY4U, foto's gekregen van het station. Het station werd bemand door Rytis, LY4U, en Arvydas, LY3BF. Tijdens de contest maakten zij 185 QSO's, waaronder 20 Nederlandse stations. Hun contestlocatie heeft een fantastische take-off en tropoverbindingen tot 700-800 km zonder condities zijn goed mogelijk.

LY2WR/P BCC Meteoorscatter Contest

Het station LY2WR/2 heeft zijn onderdak gevonden in een 40 meter hoge, gemetselde, oude telecommunicatietoren.

Rytis, LY4U, in de shack van LY2WR/p.

Resultaten:

Geldige QSO's: 185. Punten: 555. Prefixen: 113. Totaal score: 62.715 punten. ODX: F5VHX, JN04FT (2064 km)
57xDL, 20xPA, 15xRA, 11xI, 10xF, 8xYU, 7xOK, 7xYO, 6xS5, 6xON, 6xG, 6xUT, 3xLZ, 3xOE, 3xHA, 3xSM, 2xSP, 2xOM, 2x9A2, 2xOZ, 1xEW, 1xZ3, 1xTK, 1xLA, 1xOH, 1xSV.

Nederlandse stations in het log:
PA3BIY, PA4VHF, PA4EME, PA7RP, PA3ECU, PE1DAB, PE1NFE, PA4PS, PA0BWL, PE1RLF, PA2M, PA3FPQ, PAoJMV, PA1LA, PE1GNP, PA1VW, PA3DRL, PA1GYS, PA3CMC, PE1L.

"We worked 20 PA stations, very nice activity and all excellent operators."

Website: http://www.printqsl.com/lyac/262/ly2wr-2008

Ook kreeg ik informatie van Dan, HB9CRQ, die in januari vanuit Namibië QRV was als V5/KT6Q. In het log staan 16 Nederlandse stations. Op de website van HB9Q, te bereiken onder de URL www.hb9q.ch, staat een compleet expeditieverhaal, een complete lijst van gewerkte stations en een flink aantal foto's.

V5/KT6Q: links ZS6OB, rechts HB9CRQ.

V5/KT6Q: 144 MHz EME antennes.

V5/KT6Q: 432 MHz EME antennes.

Laten we nu maar eens gaan kijken naar de trafficrapporten van de afgelopen maand:

TROPO
144 MHz
PA4VHF 03/02 SK7MW (JO65), OZ5BAL (JO65), SK7VC (JO65), SM7GVF (JO77), MoBRA (IO91), MW1LCR (IO82), G3JHM (IO91), G4VPD (IO92), SM7UYS (JO65), 2EoXLG/P (IO83), 04/02 G4RRA (IO80), 15/02 F6APE (IN97), F1EZQ (JN27), OK1KKL (JO70).

Meteoorscatter
144 MHz
PA1VW 16/02 YU1IO (KN04), S58M (JN76).

EME
144 MHz
PA1GYS 09/02 ZL1RS (RF64), VK/DL2NUD (QG65), **PA1VW** 08/02 EA6VQ (JM19), RK3FG (KO86), 09/02 RA6AX (KN94); **PA4EME** 07/02 WB2RVX (FM29), 08/02 DK3EE (JO41).

Zoals jullie kunnen zien is het aantal rapporten erg klein… dit zegt genoeg over de condities. Zelf ben ik weinig QRV geweest en de tijd die in de shack werd doorgebracht werd vooral gespendeerd aan projecten. Mensen die op Moon-net zijn geabonneerd hebben misschien wel meegekregen dat ik bezig ben met een absolute encoder voor het uitlezen van het azimut en elevatie van de antenne en op termijn zou dit moeten resulteren in een automatische tracking van de maan. Wanneer dit project is afgerond zal ik jullie daar in CQ-PA over vertellen.
We moeten nog even doorzetten en dan zullen de condities weer aantrekken. Met een beetje geluk hebben we begin maart tijdens de Maart-contest nog wat leuke verbindingen kunnen maken. Qua meteoren valt het ook nog tegen… alleen op het zuidelijke halfrond is iets te merken van een hele kleine meteorenzwerm, de γ-Normiden. De ZHR is echter erg laag en de zwerm valt nauwelijks op tussen de aanwezige sporadische meteorieten. Pas in april is er weer een zwerm van enige betekenis: de Lyriden met een maximum op 22 april.
Maar via de maan zal er in elk geval wel een héél interessant station actief zijn: 5Z4EME. Het gaat hier om een Nederlandse expeditie die wordt uitgevoerd door Rene, PE1L, Eltje, PA3CEE en Ronald, PA3EWP. Begin februari hebben zij de knoop doorgehakt en accommodatie geboekt. Tussen 1 en 15 april zullen zij op 144 MHz QRV zijn via de maan met een setup die gelijk is aan de vorige expeditie JW5E. Met wat bescheidenere middelen zal ook geprobeerd worden iets op 432 MHz te doen. Ronald, PA3EWP, zal de HF-banden onveilig maken. De mannen hopen zoveel mogelijk Nederlandse stations in het log te krijgen. De condities zullen voor EME in die periode zeer goed zijn. Om hen te kunnen werken is ca. 13 dB Antennegain en 400 Watt in principe voldoende… gewoon proberen dus! Op hun website kun je kijken voor het laatste nieuws van hun expeditie: www.emelogger.com.

Tot zover de rubriek van deze maand. Kijk voor de laatste informatie over DX-pedities en andere leuke stations en/of locatorvakken op de bekende website: www.mmmonvhf.de en www.rudius.net/oz2m.
Ik wens jullie veel DX-plezier!

Nieuws van Stichting Radio Examens

Aan het secretariaat van de SRE werden een paar vragen gesteld die op de gang van zaken op en rond het examen betrekking hadden. Het ging onder andere over de moeilijkheidsgraad van de examens en hoe de examenstof voor een examen bepaald wordt.

Op de moeilijkheidsgraad van de examens heeft de SRE en anderen zelf geen directe invloed. Immers de examenopgaven worden verstrekt door het Agentschap-Telecom. De examenopgaven komen uit een databank die gevuld is door de voormalige examencommissie.

Het opgavenboekje voor een examen wordt bij het Agentschap-Telecom automatisch gegenereerd door een programma, de 'examengenerator'. Dit programma maakt elke keer een willekeurige selectie uit het bestand, waarbij het wel regels volgt om voldoende variatie in de vragen te bereiken en om de moeilijkheidsgraad redelijk gelijk te houden.
Het is echter een enkele keer mogelijk dat een bepaalde opgave na korte tijd opnieuw wordt geselecteerd of dat er enkele vragen in een examen zitten die over hetzelfde deelonderwerp gaan. Dat is dus niet gekomen doordat een examinator die dag een voorkeur voor bijvoorbeeld trillingskringen had, maar puur het gevolg van het gebruik van de examengenerator.

In de loop van de tijd zal deze database wel bijgevuld moeten worden. Dit bijvullen zal gebeuren door afgevaardigden van de examinerende instellingen, eventueel met behulp van bijdragen van externe deskundigen.

Omdat men zich wil richten op een bepaalde examendatum, zou het prettig zijn om de examendata ruim van te voren te weten. Het bestuur van de SRE heeft zich dus beraden over de planning van de examens. Het volgende schema werd vastgesteld:

De nieuwe data en locaties voor 2009 zijn:
13 mei te Rotterdam,
2 september te Eindhoven,
4 november te Amersfoort-Schothorst.

Voor 2010 is de planning:
3 maart Amersfoort-Schothorst,
12 mei Rotterdam (niet op 5 mei i.v.m. bevrijdingsdag),
1 september Eindhoven,
3 november Amersfoort-Schothorst.

Aad Nijveld PAoXAB

ALGEMENE LEDENVERGADERING VRZA 2009
zaterdag 2 mei – 11.00 uur – Motel De Witte Bergen

Vhf-uhf-shf

Inzendingen naar: Frank Veldhuijsen, PA4EME, Westlandstraat 9,
6137 KE Sittard. E-mail: pa4eme@vrza.nl, tel. 046-4584019

Beste radiovrienden,
Zoals verwacht waren de afgelopen weken erg rustig. De condities zijn op hun minimum. Je zou bijna gaan denken dat de condities meegaan in de trend van economische recessies en depressies. Belangrijk verschil is echter dat wij vrij nauwkeurig kunnen voorspellen wanneer de condities weer zullen aantrekken. Zo zullen de condities voor de liefhebbers van meteoorscatter aantrekken vanaf eind april wanneer de Lyriden zich aandienen en eind mei kunnen we al een beetje alert zijn op vroege Sporadische E.

We kunnen echter, wat op de beurzen niet mag, gaan handelen met voorkennis. We weten immers van te voren wanneer er mensen op DX-peditie gaan. En met voorkennis doe je goede zaken en zo kunnen wij in deze rubriek een viertal firsts melden; drie op 144 MHz en een op 50 MHz.
Allereerst werkte Rene, PE1L, op 3 maart met H40HP op Temuto Province. Temuto Province… wat is dat nu weer? Gelukkig bestaat er zo iets als de Internet Hamatlas van SP6NVK en deze vertelt ons dat dit een eilandengroep is die deel uit maakt van de Salomonseilanden. Wij kennen ze als de voormalige Santa Cruz eilanden en liggen ten oosten van Nieuw-Guinea. H40HP werd geactiveerd door Herman, DL2NUD, die bezig is met een reis die diverse bestemmingen aandoet in de Stille Oceaan.

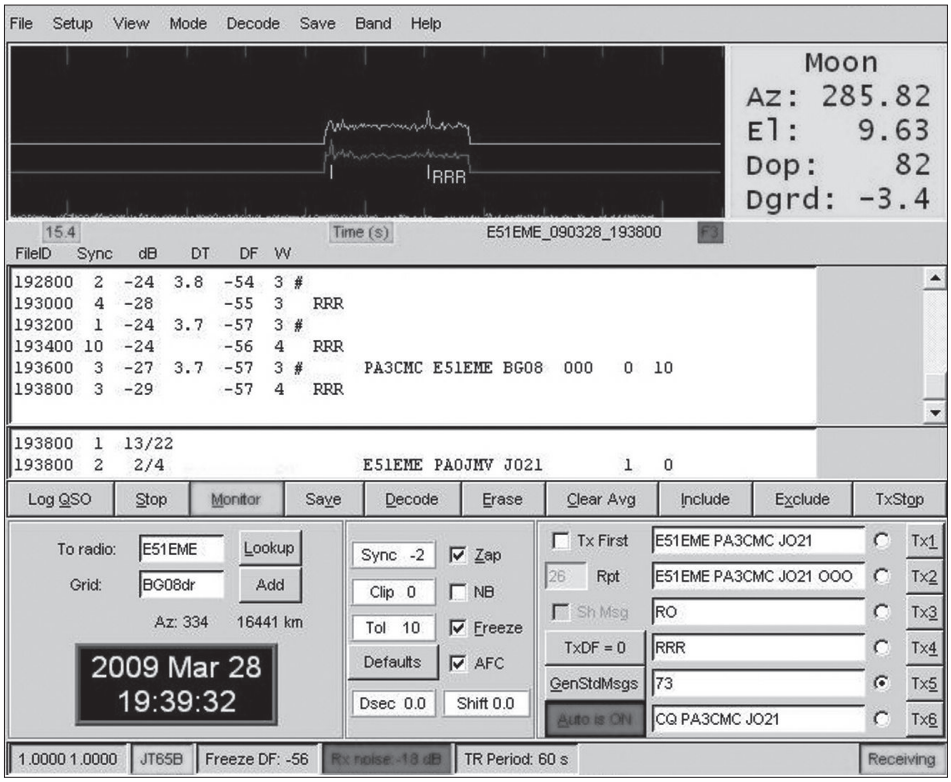

Screenshot van de first van PA3CMC met E51, South Cook Eilanden.

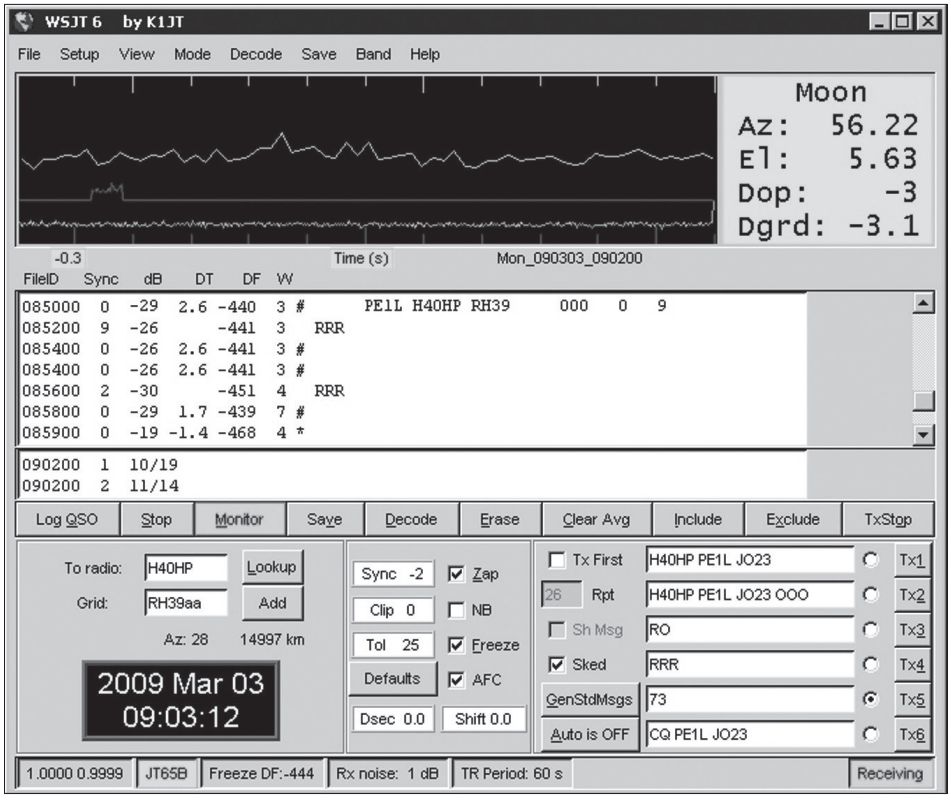

Screenshot van de first met H40 op 144 MHz door PE1L

Op 2 maart kwam Herman, vergezeld van DK9FN en DL2GAC, aan op Pigeon Island (RH39). Dat was overigens een ander eiland dan gepland, want ze zouden naar het eiland Latha gaan. Maar dat beschikt niet over de status van apart DXCC. Herman was verantwoordelijk voor het EME-gebeuren terwijl de twee anderen de HF-banden onveilig maakten. In de periode van 2 tot en met 11 maart werden er 108 EME-verbindingen op 144 MHz gemaakt. In het log staan 6 Nederlandse stations: PE1L, PAoZH, PA1GYS, PA2CHR, PAo JMV en PA3CEE. In de aanloop naar deze expeditie was Herman ook al vanuit Australië actief als VK4/DL2NUD en ook hier staan Nederlandse stations in het log. Na de expeditie vertrok hij naar een ander gedeelte van de Salomon Eilanden waar hij als H44HP actief zal zijn en ten tijde van het schrijven van deze column (29 maart) is hij al gewerkt. Een nieuwe first levert dit niet op… die werd op 16 maart 2008 gemaakt door een QSO tussen H44HP en PE1L.
De tweede first op 144 MHz werd op 28 maart gemaakt door Lins, PA3CMC. Deze verschalkte E51EME op de South Cook Eilanden. Dit station maakt deel uit van een expeditie welke wordt uitgevoerd door Lance, W7GJ, en Bob, ZL1RS. Lance activeert 50 MHz EME en Bob 144 MHz EME.

Aankomst op het eiland Rarotonga (BG08) rond 26 maart en vertrek op 4 of 6 april. Ze zijn dus op het moment van schrijven volop bezig en uiteraard zijn er nog weinig details bekend. Maar de first is een feit en

voor zover ik weet staan op 144 MHz PA3CMC en PAoJMV al in het log. Op 50 MHz slaagde Gerard, PE1BTX, erin om E51SIX te werken en ook dat is een first. Deze melding heb ik van het cluster gehaald en wordt bevestigd door W7GJ. Voor zover mij bekend zijn er tot nu toe 3 Europese stations gewerkt: ON4GG, ON4ANT en PE1BTX. OZ4VV hoorde ze wel en werd aangeroepen maar het QSO is niet compleet.

Diezelfde 28 maart dook ook 5NoEME op. Hier gaat het om Bodo, DL3OCH, die voor zijn werk in Nigeria zit en daar een groep amateurs enthousiast aan het maken is voor EME. Deze keer was het Joop, PAoJMV die de first op 144 MHz maakte, gevolgd door PA2CHR, PA3CMC, PA1GYS, PA3FPQ, PE1L en PAoZH.
Ik heb verder nog geen info of screenshot, dus dat is misschien voor de volgende rubriek. Alle vier de heren van harte proficiat met de firsts!! In 2009 tot nu toe 5 firsts op 144 MHz… dat belooft een prima jaar te worden.

Over tropo kunnen we kort zijn… maart roert zijn staart en de atmosfeer is niet stabiel genoeg. Soms zijn er wat frontale condities maar echt bijzondere verbindingen zijn er niet gemaakt. Alleen tijdens de maart-contest werden wat uitschieters gemeld. De eerste claims zijn daar ook van binnen.

Claims maartcontest 2009

	Loc	qso's	punten	best DX	DX Loc	qrb
144 MHz						
PI4GN	JO33II	603	201034	OK2KJI	JN79TI	762
PI9CM	JO32DB	522	152462	OK2KJT	JN99AJ	878
PA1TK	JO22IJ	348	101268	F6HML	IN97KQ	762
PAoWMX	JO21XI	304	78033	OK1KCR	JN79VS	716
PAoEMO	JO23TE	124	46724	OE5MKO	JN67UT	827
PE1RLF/p	JO22VE	152	39251	OE5D	JN68PC	701
PA3CGJ	JO32AA	95	24147	OE5D	JN68PC	676
PE1IHU/P	JO22VE	69	20891	OE5D	JN68PC	701
PE1EWR	JO11SL	77	20500	DF0MTL	JO61JF	643
PA5WT	JO22HG	58	17451	DJ5MY/p	JN58VF	679
PAoGSM	JO22XE	65	16613	OL3Z	JN79VS	641
PAoMIR	JO22LL	50	16408	OK1AR	JO60RA	687
PA7AL	JO23VG	29	8840	OL3Y	JN69JJ	650
PAoFEI	JO33BC	20	6327	DM7A	JO60OM	566
PA5P	JO32BF	14	2612	DKoES	JN48TS	478
PA9RZ	JO22GF	2	394	G0VHF/P	JO02PU	227
PAoRRU	JO32FX	3	219	DF0MU	JO32PU	219
432 MHz						
PA6NL	JO21BX	302	105676	OL7M	JN89CX	874
PI4GN	JO33II	261	85758	OK5Z	JN89AK	780
PI9CM	JO32DB	107	29890	OK5Z	JN89AK	745
PAoGUS	JO23TA	64	19477	SK7MW	JO65MJ	550
PE1RLF/p	JO22VE	45	11307	DD5MN	JN57WS	656
PE1IHU/p	JO22VE	35	10081	DM5M	JN57WS	656
PE1EWR	JO11SL	37	9568	DJ7RST	JN59UK	621
PAoMIR	JO22LL	8	1750	DR3M	JO43SV	370
PAoEMO	JO23TE	6	1476	M2F	IO90SS	530
PAoFEI	JO33BC	5	632	PA6NL	JO21BX	185
PA9RZ	JO22GF	2	267	G0VHF/P	JO02PU	227
1296 MHz						
PA6NL	JO21BX	113	35102	OL3Z	JN79FX	756
PI4GN	JO33II	95	27308	OK2M	JN69UN	643
PAoEZ	JO22OF	51	12759	DK3WG	JO72GI	635
PAoS	JO21FW	32	8356	DK3WG	JO72GI	689
PAoGUS	JO23TA	22	4459	DL5YWM	JO61OC	560
PE1MMP	JO21VT	29	4318	DK1KO/p	JN58QH	557
PA3AWJ	JO21GW	9	2293	DL7QY	JN59BD	502
PE1EWR	JO11SL	10	2268	DK5QN	JO42FA	344
PI9CM	JO32DB	8	1052	DK2ZB	JO41ID	196
PA2DRV	JO21HW	2	246	PI4GN	JO33II	211
2320 MHz						
PA6NL	JO21BX	38	10463	DL7YC	JO62PK	626
PI4GN	JO33II	27	7439	DM7A	JO60AM	546
PAoEZ	JO22OF	20	4590	DL7YC	JO62PK	549
PAoS	JO21FW	16	4016	DL5YC	JO62PK	604
PE1EWR	JO11SL	3	377	DK0PU	JO31JN	226
PA2DRV	JO21HW	2	257	PI4GN	JO33II	211
3400 MHz						
PA6NL	JO21BX	17	4068	DL7YC	JO62PK	626
PI4GN	JO33II	14	3343	DM7A	JO60AM	546
PAoEZ	JO22OF	7	738	PI4GN	JO33II	161
PA3AWJ	JO21GW	2	271	PI4GN	JO33II	215
PA2DRV	JO21HW	2	245	PI4GN	JO33II	211
5760 MHz						
PA6NL	JO21BX	13	2766	DL7YC	JO62PK	626
PI4GN	JO33II	10	2135	ON4IY/m	JO20HU	313
PAoEZ	JO22OF	9	1281	ON4CDU/m	JN29RT	269
PA3AWJ	JO21GW	4	664	ON4CDU/m	JN29RT	245
PA2DRV	JO21HW	1	35	PA6NL	JO21BX	35
10368 MHz						
PA6NL	JO21BX	17	3242	DC6UW	JO44VJ	463
PI4GN	JO33II	11	2126	OZ2LD	JO54TU	362
PA3AWJ	JO21GW	12	2027	F6DKW	JN18CS	390
PAoEZ	JO22OF	13	1687	ON4CDU/m	JN29RT	269
PE1MMP	JO21VT	14	1628	ON4CDU/m	JN29RT	224
PAoS	JO21GW	8	859	PI4GN	JO33II	219
PA2DRV	JO21HW	4	263	PI4GN	JO33II	211
24 GHz						
PI4GN	JO33II	5	801	PA3AWJ	JO21GW	215
PAoEZ	JO22OF	6	580	PI4GN	JO33II	161
PA3AWJ	JO21GW	4	479	PI4GN	JO33II	215
PE1MMP	JO21VT	4	386	PI4GN	JO33II	183
PA6NL	JO21BX	2	209	ON4IY/m	JO20HU	130

We zaten de afgelopen maanden in het jaarlijkse minimum van de meteorenactiviteit. Met de komst van de Lyriden tussen 16 en 25 april begint de periode waarin het weer interessant begint te worden. De zwerm kent zijn maximum op 22 april. Vrijwel tegelijkertijd zijn er nog drie kleinere zwermen. Ongetwijfeld zal het aantal QSO's via meteoorscatter dan weer toenemen.

Zwerm	Periode van activiteit	Maximum	ZHR	Snelheid (km/sec)
Quadrantids	Jan 1 - 5	Jan 3	120	42
April Lyrids	Apr 16 - 25	Apr 22	15(90)	48
Eta Aquarids	Apr 19 - May 12	May 5	60	66
Arietids	May 29 - June 19	June 7	60	37
z-Perseids	May 20 - July 7	June 9	40	30
d-Aquarids	July 12 - Aug 19	July 28	20	41
Perseids	July 17 - Aug 24	Aug 12	>100(400)	60
Orionids	Oct 2 - Nov 11	Oct 21	20	66
Leonids	Nov 14 - 21	Nov 17	20	71
Geminids	Dec 7 - 17	Dec 14	110	35
Ursids	Dec 17 - 26	Dec 22	>12(90)	34

Overzicht van de belangrijkste meteorenzwermen.

Laten we maar eens gaan kijken naar de trafficrapporten.

Tropo
144 MHz
PA3C 07/03 HB9MI (JN37), OL3Z (JN79), DM7A (JO60), OK1MCS (JN69), HB9GT (JN47), OE5D (JN68), HE8DUV (JN47), OK1AR (JO70), OK2M (JN69), OK1DOL (JN69); **PA3DRL** 03/03 SK7MW (JO65), 07/03 DO2ML (JN68),

DKoCG (JN59), HE8DUV (JN47), OL3Z (JN79), 08/03 HB9MI (JN37), HB9GT (JN47), 15/03 F1NUC (JN15); **PA4VHF** 03/03 OZ3TT (JO66), MoBRA (IO91), G8CUL (IO91), GoGJV (IO91), SM7UYS (JO65), G4CLA (IO92), 08/03 F8BRK (IN99), F6APE (IN97), OK1KKL (JO70), GW4WFR/P (IO91), HE8DUV (JN47), 15/03 OK1DSX (JO60), OK1DOL (JN69), OK1AGE (JO70), OK7ST (JO70), OK1UGI (JN69), OK1KDG (JO70).

Meteoorscatter
PA1VW 14/03 OH6KTL (KO02); PA4VHF 08/03 OK2KJT (JN99), 9A5Y (JN85); **PBoAHX** 12/03 SM5HUA (JP80), 13/03 IZ5ILX (JN54); **PDoORT** 04/03 UY5UG (KO50), 14/03 OH6KTL (KP02).

EME
PA1VW 02/03 OZ1LPR)JO44), 04/03 RA6AX (KN94), 06/03 YU7AA (JN95), RK3FG (KO86), DK1CO (JO63), 08/03 DK3WG (JO72), DM1CG (JO30).

Tot zover de trafficrapporten. Op het moment van schrijven zijn drie Nederlandse amateurs hun koffers aan het pakken om naar Kenia te gaan om 5Z4EME te activeren. De expeditie wordt georganiseerd door Rene, PE1L, Eltje, PA3CEE, en Ronald, PA3EWP. De douane zal wel vreemd opkijken wanneer er in de bagage speciale skitassen zitten… en dat op een vlucht naar een bestemming in Afrika.
Natuurlijk zitten er geen ski's in maar antennes en wel de beproefde 2x10 elements Yagi's die gebruikt zijn tijdens de JW5E expeditie. Vanaf 1 april zouden ze in de lucht moeten zijn, maar het zou kunnen zijn dat ze getroffen worden door de bijna traditionele Afrikaanse problemen zoals stroomuitval, traagheid enz. Maar een first zal het ongetwijfeld gaan opleveren.

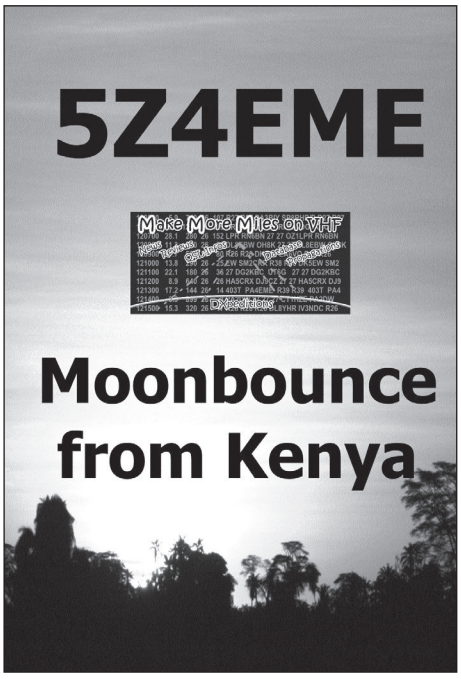

De expeditionairs van 5Z4EME gaan gekleed in T-shirts met een echte Kenia-look.

De daaropvolgende Nederlandse expeditie zal eind mei plaatsvinden wanneer de PI9CM-groep (PA2CHR, PA3FPQ en PE1LWT) naar Montenegro gaan en daar als 4O/PA2CHR (of met een speciale call) actief zijn. Op 144 MHz gaat een 4x8 groep mee en een 1kW lineair. Ze willen ook spullen meenemen voor 432 MHz en zijn daarvoor nog op zoek naar een lineair.

Voor diegenen die reeds plannen aan het maken zijn voor een DX-peditie in de zomer… de resultaten van de Most Wanted Squares 2009 zijn bekend. Op het binnenkaft van deze CQ-PA treffen jullie een kaart aan met deze vakken. Blauwe vakken zijn redelijk gewild en de rode zeer gewild.

In maart werd er ook nog een first gemaakt van een geheel andere aard. Voor het eerst zijn amateurs erin geslaagd echo's te onvangen van signalen die naar de planeet Venus zijn gestuurd. Geen EME dus maar EVE. Deze prestatie werd geleverd door een samengestelde groep amateurs die bezig zijn met het ontwerp van een amateursatelliet die richting Venus zou moeten gaan.
Het experiment vond plaats op 25 maart en werd uitgevoerd met de antenne van de Bochum sterrenwacht. De daarbij afgelegde afstand van het signaal bedraagt maar liefst 100 miljoen kilometer en dat is dus zo'n 120 keer verder dan gewone EME-signalen. De vertraging bedraagt ruim 5 minuten.
Op 26 maart werd het kunststukje nogmaals herhaald en o.a. in CW de letter HI uitgezonden en ontvangen. Een fantastische prestatie. Een volledig verslag hiervan is te vinden op de volgende URL: http://www.southgatearc.org/news/march2009/eve.htm.

Het complete AMSAT 'EVE'-team. V.l.n.r. DK8CI, DJ4ZC, G3RUH, DH2VA, DJ1CR, ON6UG, DL4YHF, DD5ER en DL1YDD.

Dat was het weer voor deze keer. Ondanks de magere condities werd de maand maart nog leuk afgesloten met op 28 maart maar liefst 3 firsts of eigenlijk zelfs 4! Crises? Welnee… gewoon even doorzetten en actief zijn… het plezier komt vanzelf!

Ik wens jullie veel DX-plezier!

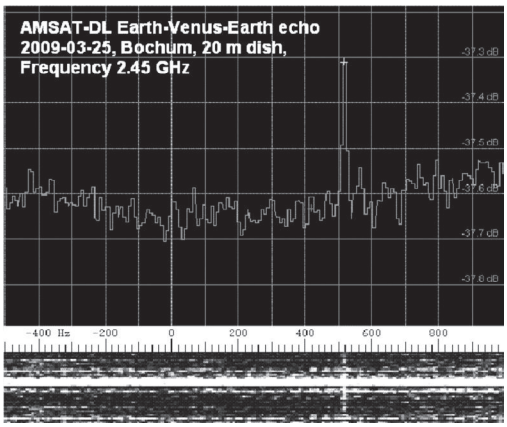

Screenshot van het signaal zoals dit werd ontvangen in Bochum na reflectie tegen de planeet Venus.

Bijzonder initiatief

Twee enthousiaste amateurs Gerard Molengraaff PD2GCM en Peter Kouwenhoven PH7Y zullen actief zijn vanuit Pieterburen van 21/05/09 t/m 25/05/09 (Hemelvaartweekend).
Het doel is om de Zeehondencreche van Lenie 't Hart welke dit jaar 37 jaar bestaat speciaal voor deze gelegenheid te 'activeren' met de roepletters PD37SEAL en PB37SEAL.
Beiden dragen de Zeehondenopvang een warm hart toe.

Peter zal voornamelijk actief zijn in Digimode zoals bijv. BPSK en RTTY, terwijl Gerard zijn best zal doen om in SSB veel verbindingen te maken.
Het zwaartepunt zal liggen op de HF-banden van 10 - 160 m.

Deze activiteit vindt plaats in goede samenwerking met de Zeehondencreche.
Uiteraard voor ieder gewerkt station een leuke QSL-kaart.
Meer info op www.qrz.com en www.zeehondencreche.nl.

Vhf-uhf-shf

Inzendingen naar: Frank Veldhuijsen, PA4EME, Westlandstraat 9, 6137 KE Sittard. E-mail: pa4eme@vrza.nl, tel. 046-4584019

Beste radiovrienden,
In de vorige rubriek heb ik jullie verteld dat er spoedig een eind zou komen aan de winterdip op de hogere banden. En zo geschiedde... half april was er een duidelijke toename in het aantal sporadische meteoren en konden er leuke verbindingen gemaakt worden op 144 MHz. Je moet er wel vroeg voor op; omdat de aarde om zijn as draait ontstaat er een optimaal moment waarbij de aarde als het ware de sporadische meteoren opschept en er een maximum ontstaat en dat moment ligt in de vroege ochtenduren. Wanneer je precies wilt weten hoe het zit, moet je eens kijken op het forum van MMMonVHF.

Maar zover waren we nog niet! Terwijl ik de vorige rubriek aan het schrijven was, zaten Rene, PE1L, Eltje, PA3CEE, en Ronald, PA3EWP, in het vliegtuig naar Kenia van waaruit zij op 144 MHz en 432 MHz via EME QRV zouden zijn... en dat hebben ze geweten. Maar liefst 282 QSO's staan er in het logboek en zo'n beetje iedereen die in Nederland via 144 MHz EME QRV is, staat in hun log. De first was voor Bouke, PAoZH, die op 1 april de first maakte. In de daarop volgende week volgden (alfabetisch): PAoJMV, PAoMDB, PAoPVW, PA1GYS, PA1M, PA1NZH, PA1T, PA2CHR, PA3CEG, PA3CMC, PA3COB, PA3CSG, PA3DOL, PA3ECU, PA3EXV, PA3FPQ, PA4EME, PA4PS, PA7RP, PE1BTX, PE1DAB, PE1LWT, PE1RDP, PE9DX, PF7M, PI4H, PI4KST en PI9CM. Op 432 MHz werd gewerkt met PI9CAM, de 25 meter schotel in Dwingeloo, en dat was een first op 432 MHz.

Via diverse bronnen heb ik vernomen dat het een groot avontuur was en dat de mannen ongetwijfeld nog eens terug willen naar Afrika! Eltje, PA3CEE, schijnt een begenadigd schrijver te zijn en er is beloofd een stuk voor CQ-PA te schrijven en ik ga hem het gras dan ook niet voor de voeten wegmaaien door te veel te vertellen.
Maar zoals voorspeld liep niet alles zoals verwacht en speelden er zaken rondom magen, voeten, VooDoo-achtige magie, stroom en soms onvoorspelbare condities. En van dat laatste heb ik zelf voldoende meegekregen... mijn QSO met 5Z4EME was beslist niet gelukt zonder het nachtelijke geduld van Rene, PE1L. EME met een enkele Yagi valt niet altijd mee en wanneer de polarisatie door Faraday rotatie slecht uitvalt, dan is het gauw afgelopen.
Maar Rene voorspelde dat op basis van zijn ervaring tijdens moonset de polarisatie wel zou draaien en zo geschiedde en werd door mij een nieuw DXCC aan de lijst toegevoegd... om 02.40 uur lokale tijd. En... er moest een paar uurtjes later gewoon gewerkt worden... de oogjes waren de eerste uurtjes klein maar ja... "'s avonds een vent... 's morgens ook een vent!" Wat je allemaal niet moet doen om DXCC no. 93 in het log te kunnen schrijven.
Wanneer je naar de lijst met gewerkte stations kijkt, valt het op dat er een paar calls in staan die normaal niet te horen zijn via EME. Op de VHF-dag in Apeldoorn hoorde ik van Bouke dat hij wat mensen in de gelegenheid had gesteld om ook eens met zijn EME-antenne te spelen en zo mensen te enthousiasmeren voor de hogere banden.

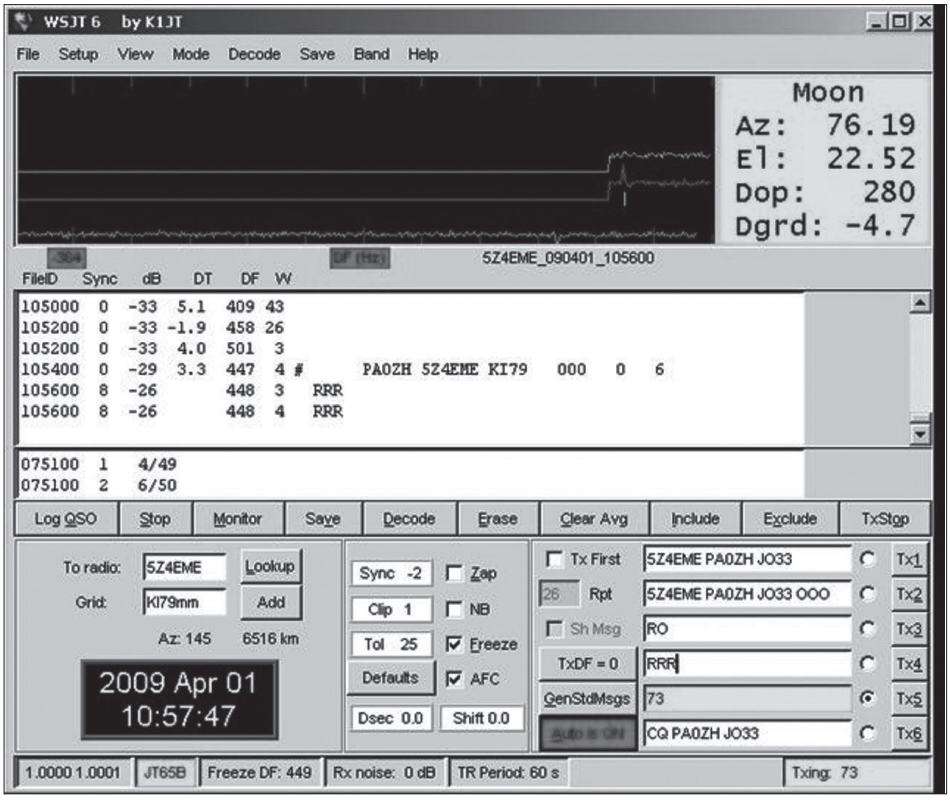

Screenshot van de first op 144 MHz tussen 5Z4EME en PAoZH.

Er waren in de afgelopen weken al wat mensen op pad om wat leuke vakken te activeren. Max, DK1MAX, was vanuit het hoge noorden actief als OH9/DK1MAX/P. Hij zat van 17 tot 19 april in Lapland en wel in de buurt van de stad Pello. Hij was op vakantie maar was ook actief in meteoorscatter.
Helaas was het QTH slecht gelegen en was richting midden Europa afgeschermd. Bovendien had hij veel storing van het bovengrondse elektriciteitsnetwerk. Het locatorvak, KP26, is best gewild dus interesse voor QSO's genoeg maar er waren slechts 10 stations die er in slaagden om een compleet QSO met Max te maken. En wonder boven wonder was ik een van hen en vanuit het diepe zuiden was het 2067 km naar hem toe. In iets minder dan een uur was het QSO rond... voor mij een nieuw vak en voor Max zijn ODX. Pogingen van PA1GYS en PA4PS lukten helaas niet.

Van 18 tot 25 april werden het eiland Harris op de Outer Hybriden bezocht door de Camb-hams. Zij activeerden het vak IO67 onder de call GS3PYE/P. We kennen hun nog van de succesvolle expeditie naar the Isle of Mull in 2008. Het was weer gezellig en er werden vele QSO's gemaakt en zij waren er natuurlijk tijdens het maximum van de Lyriden op 22 april.

De Camb-hams waren als GS3PYE/P QRV op 144 MHz vanuit IO67.

Op hun website kun je al hun belevenissen nalezen en er is een speciale Harris 2009 diary. De URL ervoor is www.camb-hams.com. In het log staan behoorlijk wat Nederlandse stations waaronder uw rubricist. Het QSO was een fluitje van een cent en binnen 10 minuten rond.

Tijdens het maximum van de Lyriden werd ook een zeer gewild vak via meteoorscatter geactiveerd: KO41. Kijk maar eens op het kaft van de vorige CQ-PA waar de MWS-kaart staat afgebeeld en KO41 en knalrood.
De expeditie werd uitgevoerd door Valentin, UT6UG, Oleg, UX5UL en Gregory, UY5UG. 300 Watt in een 13 elements Yagi zorgden voor prima reflecties. Ze waren van 20 tot 23 april te werken. Zelf werkte ik UX5UL/P en UT6UG/P. UX5UL/P op de eerste dag en UT6UG/P op de ochtend waarop het maximum van de Lyriden viel. Het maximum werd voorspeld voor woensdagochtend, 22 april rond 08.00 GMT. Aan het aantal reflecties te merken klopte dat aardig want de reflecties uit KO41 waren fantastisch op dat moment.
De ene na de andere burst vloog om mijn oren en ze duurden 15 tot 20 seconden. Sommige periodes waren er wel 15 of 16 bursts te horen van tot wel 6 verschillende stations... het werd bijna soep.
In hun log staan vele stations en ik krijg van hun wat foto's en een lijst van gewerkte stations. Die houden jullie tegoed voor de volgende rubriek... terwijl ik dit schrijf zijn de mannen onderweg naar huis en gaan eerst even uitrusten.
Laten we maar eens gaan kijken naar de trafficrapporten van de afgelopen weken:

Tropo
144 MHz
PAoPVW 19/04 IK2JUG (JN45), 26/04 IZ2BVP (JN45) hrd; **PA4EME** 07/04 SK7CY (JO65), SK7MW (JO65), OZ1ALS (JO45), OZ9HBO (JO46), OZ9KY (JO45), OZ7SKV (JO46), OZ1BEF (JO46), DLo VV (JO64), OZ6ABA (JO57); **PA4PS** 12/04 OK1KWP (JN79), 19/04 OK1AGE (JO70), OK1DOL (JN69); **PA4VHF** 07/04 2EoNEY (IO81), MoGHZ/P (IO81), G4RRA (IO80).

Meteoorscatter
144 MHz
PA1GYS 18/04 GS3PYE/P (IO67), 20/04 UT6UG/P (KO41); **PA1LA** 22/04 UT2UB (KO40); **PA1VW** 10/04 OH6MAZ (KP21), 13/04 YT3I (KN05), 18/04 YL3HA (KO26); **PA3CMC** 19/04 GS3PYE/P (IO67); **PA3FPQ** 20/04 UX5UL/P (KO41), 22/04 UT6UG/P (KO41), 26/04 4U1ITU (JN36) hrd; **PA4EME** 03/04 SM5HUA (JP80), OK2POI (JN99), OK2VSO (JN99), 09/04 SW4LRJ/2 (KN10), 18/04 OH9/DK1MAX (KP26), 19/02 CT2GUR (IM59), GS3PYE/P (IO67), 21/04 UX5UL/P (KO41), 22/04 UT6UG/P (KO41), UT2UB (KO40), HA5UK (JN97), YO7VT (KN25), LZ2PI (KN23), S51AT (JN75); **PA4PS** 11/04 F1HQM (JN23), OH6NVQ (KP13), 12/04 EA6SA (JM19), 13/04 S58P (JN76); **PDoORT** 07/04 F5ODA (JN13), 11/04 SW4LRJ/2 (KN10), IW4ARD (JN64), OH6ZZ (KP12).

EME
144 MHz
PA3FPQ 28/03 5NoEME (JJ38), 29/03 VK3CCR/4 (QG62), 01/04 H44HP (QI90), N9SU (EN62), E51EME (BG08), 02/04 5Z4EME (KI79); **PA4EME** 03/04 UA3PTW (KO93), 05/04 DC2MW (JN 58), 07/04 5Z4EME (KI79), 09/04 F6BEG (JN25).

Ongetwijfeld is er veel meer gewerkt maar ik heb relatief weinig rapporten mogen ontvangen. Degenen die het vak IO67 hebben gemist kunnen op het moment van schrijven van deze rubriek in de herkansing; MM/ON5GS/p zal dit vak opnieuw activeren. We kennen Dirk, ON5GS, nog van het afgelopen jaar toen hij de vakken IO55 en IO65 activeerde. Deze keer fungeert hij als basisstation voor een IOTA-expeditie naar het eiland Rockall, 300 km ten noordwesten van de Schotse kust. Hij zit op hetzelfde eiland als de GS3PYE/P expeditie, Harris. Rockall zelf wordt alleen op HF geactiveerd.
Zoals we uit de rapporten kunnen opmaken was er weinig tropo in onze streken. Veel zuidelijker is te merken dat het zeewater warmer wordt en beginnen de eerste openingen te ontstaan boven zee tussen Ierland en Engeland enerzijds en Spanje en de Canarische eilanden anderzijds.

Langzamerhand begint het Sporadische E seizoen te naderen. Op 28 april werd de eerste opening van 2009 op de 3 meterband gemeld. Er zijn zelfs jaren geweest dat op dezelfde 28 april een opening op 144 MHz werd gemeld. Het is afwachten wat dit jaar met een zonnevlekkenminimum ons brengt. Het verleden leert ons dat er gewoon Sporadische E ontstaat... opletten dus.

Ook dit jaar is er een overzichtspagina voor gemaakte Sporadische E openingen. Jullie kunnen deze vinden op de ES paginaís van MMMonVHF. De URL hiervoor is: www.mmmonvhf.de/es.php. Jullie rapporten van gemaakte verbindingen worden met belangstelling tegemoet gezien.

Dat was het weer voor deze keer. Kijk voor de meest recente informatie over expeditie en bijzondere vakken op VHF en hoger op de bekende websites: www.rudius.net/oz2m en www.mmmonvhf.de.
Ik wens jullie véél DX-plezier!

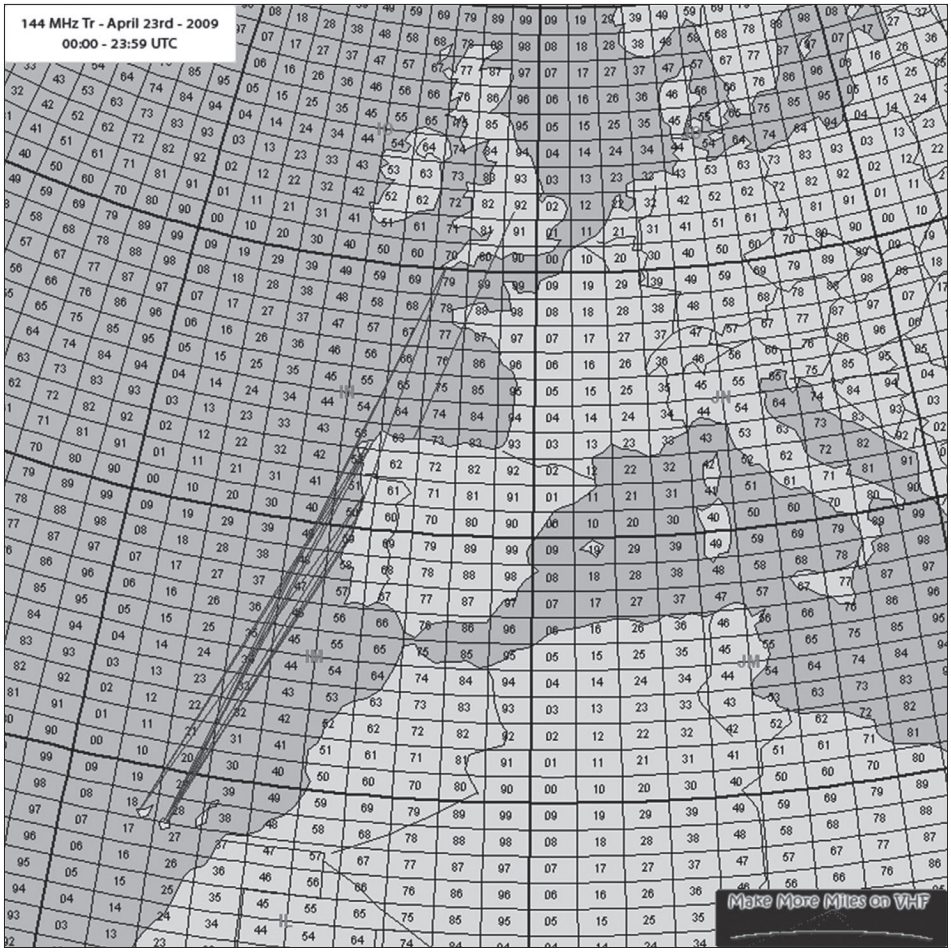

Op 23 april was er tropo tussen EI/G en EA/EA8.

CQ-PA zelf het eerste lezen?
Word dan lid van de VRZA!

Vhf-uhf-shf

Inzendingen naar: redactie CQ-PA. E-mail: cqpa@vrza.nl.

Beste radiovrienden,
Alvorens te beginnen met de rubriek van deze maand, wil ik jullie graag vertellen dat het de laatste rubriek is die ik voor CQ-PA zal schrijven. De reden hiervoor is dat de combinatie werk, gezin en radio voor mij steeds moeilijker wordt. Het bedrijfsleven verwacht de komende tijd geen verbeteringen en alle zeilen moeten worden bijgezet om niet meegezogen te worden in datgene dat men crises noemt.
Niet dat mijn werk daar momenteel veel last van heeft, maar toch merk je dat directeuren en aandeelhouders zenuwachtig beginnen te worden. Er moet steeds sneller en creatiever worden ingespeeld op veranderingen in de markt en het liefst doet men dit ook nog eens met een nog efficiëntere inzet van mensen en middelen. Je moet gewoon steeds meer presteren voor hetzelfde geld en je moet dus in je zelf investeren… mensen genoeg die graag aan je stoelpoten zagen.

Jullie zullen hopelijk begrijpen dat ik geen concessies wil doen aan de tijd die beschikbaar is voor mijn echtgenote en mijn, nog jonge, kinderen. Minder werken is geen optie en dus is de hobby het slachtoffer. Daarom heb ik besloten de stekker uit het stopcontact te trekken. Ik kan jullie verzekeren dat het geen gemakkelijke beslissing is geweest… het voelt alsof ik de VRZA en CQ-PA in de steek laat.
Graag wil ik Johan, PA3AIN, onze hoofdredacteur bedanken voor de samenwerking in de afgelopen jaren. Van hem heb ik alle vrijheid gekregen om de VHF-UHF-SHF rubriek vorm te geven zoals ik dat in gedachten had. Hoe vaak ik niet om wat extra ruimte heb gevraagd en altijd gekregen! Ook dank aan Connie Bremer, van de drukkerij, die er steeds weer in slaagde om de rubriek een fraai uiterlijk te geven.
Ik beloof jullie bij deze, dat ik toch zal proberen een positieve bijdrage aan de rubriek te blijven leveren. Hij, of zij, die de klus overneemt mag rekenen op mijn steun… zie mij dan maar als een soort 'news-catcher'.

Nieuws was er genoeg de afgelopen maand. Maar liefst twee firsts zijn er te melden op 144 MHz!
Op 17 mei werkte Rene, PE1L, als eerste op 144 MHz met 5H1MS in Tanzania. Dit was een EME-expeditie die werd uitgevoerd door DL2NUD en DL9MS. Ze activeerde vanuit Tanzania twee locatorvakken: KI93 en KI94.

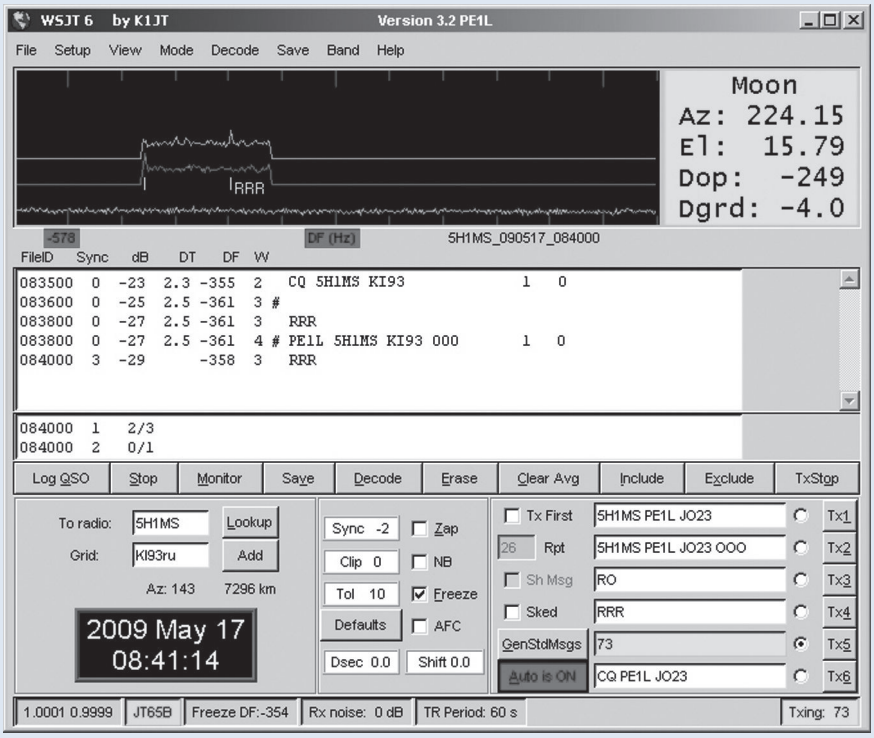

Screenshot van de first met Tanzania op 144 MHz door PE1L.

Nederlandse stations in het log van 5H1MS en/of 5H1HP

KI93:
PE1L, PA3DOL, PA3CMC, PAoJMV, PA1GYS, PA3CSG, PE1LWT, PA3FPQ, PA2CHR, PA4PS, PA3EXV, PA3CEE, PA3ECU, PE1RDP, PA4EME, PF7M, PA3COB.

KI94:
PAoZH (NC), PA1T, PA1GYS, PA3CMC, PA3ECU, PAoJMV, PA3CEE, PA3DOL, PE1L.

In hun log staan veel Nederlandse stations. Twee dagen voor het einde begaf hun eindtrap het en was het over en uit op 144 MHz. Er zou ook iets op 50 MHz gebeuren, maar de opgestuurde antenne kwam erg laat aan en tot overmaat van ramp bleek het postkantoor ook nog eens gesloten te zijn.
Een goede week later verschalkte Rene Boyd HR9BFS in Honduras. Boyd werkt met een 32 el XPOL Yagi en 1 kW. Momenteel is alleen het horizontale gedeelte aangesloten. Hij werd ook gewerkt op 30 mei door Joop, PAoJMV, die zichzelf daarmee op een verjaardagscadeau trakteerde. We zullen Boyd ongetwijfeld vaker gaan horen alhoewel Boyd aangaf dat vanwege de crises in Honduras ('business is slow') voorlopig geen uitbreiding van zijn station te verwachten is.

Buiten deze first gebeurde er natuurlijk meer. In de vorige rubriek heb ik verteld dat er een aantal mensen onderweg waren naar het eiland Rockall. Een team, waaronder Henk, ON4AHF, en Dirk, ON5GS, gingen op pad naar de Outer Hybriden. De deelnemers houden zich fanatiek bezig met het IOTA gebeuren en hadden zich een jaar voorbereid voor de landing op Rockall (EU-10, loc. IO37). De call zou zijn MMoRAI/P. Dirk had zich opgeworpen als basisstation op het eiland Harris (IO67). Helaas bleek de voorbereiding van een jaar geheel voor niets… het slechte weer liet een landing op de kale rotspunt niet toe.
Dirk zat ondertussen als MM/ON5GS/P in het dorp Leverburg en had zijn standplaats gevonden in de buurt van de lokale dorpspub. De condities op MS waren niet al te best dus zijn er in de periode van 27 april tot 5 mei maar een beperkt aantal verbindingen gemaakt.
Omdat ik vakantie had was er tijd om te scatteren en zodoende sta ik in het log bij Dirk.

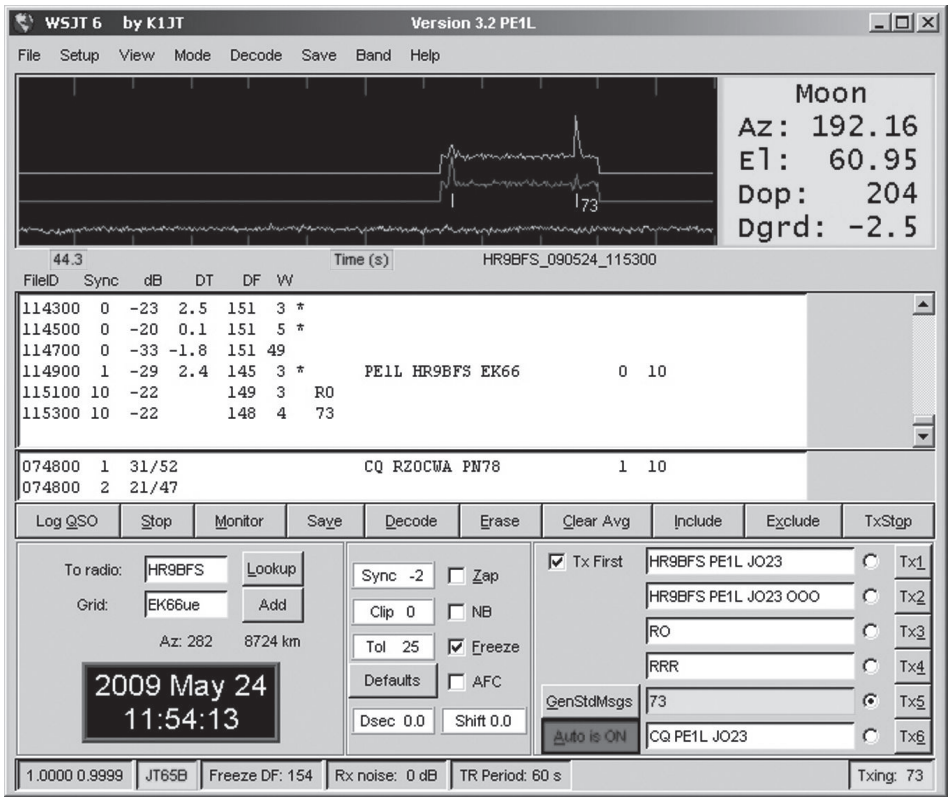

Screenshot van de first op 144 MHz met Honduras door PE1L.

4 x 4 el. Yagi gestackt: MM/ON5GS/P op 144 MHz MS.

Ondertussen ontpopte Dirk zich als een ware wit- en bruingoedmonteur voor de eigenaresse van de pub… ongetwijfeld in ruil voor proviand. Zelfs nadat Dirk weer veilig in België terug was, bleef zij bellen voor haar weerbarstige espresso koffiemachine die Dirk gerepareerd had. Maar hij had het ook druk met zijn eigen spullen… zo werden in het veld een kapotte transceiver en een kapotte eindtrap gerepareerd. Een heel verslag van de expeditie kunnen jullie vinden onder de URL www.rockall.be.

Begin mei ben ik naar Hongarije geweest. Samen met een aantal team-leden van MMMonVHF was ik te gast bij Geza, HA4XG. Deze heeft in het dorp Kerkakutas, JN86gs, een pension gebouwd. Het is gelegen in een stuk ongerept Hongarije nabij een nationaal park.
De accommodatie was eenvoudig maar netjes en de gastvrijheid van Geza en zijn echtgenote ongelofelijk. Hou je van fietsen, vogels kijken en watersport in combinatie met ontzettend aardige mensen, dan moet je dat maar eens onthouden. Tijdens ons verblijf hadden we ook bezoek van Guyri, HA5UK, die zich ontpopte als een ware gids en ook Walter, OE6IWG, kwam op bezoek.

Terwijl wij in Kerkakutas zaten, waren Bernd, DF2ZC en Frank, DH7FB, op Sardinië en activeerden het vak JN40. Via de maan en via meteoorscatter werden de nodige verbindingen gemaakt en in het log staan diverse Nederlandse stations. Hun verhaal van de expeditie kunnen jullie nalezen op de website van Bernd: www.df2zc.de.
Tja… en daarna was het wachten op… jawel… Sporadische E. En die kwam op 17 mei. Met grote waarschijnlijkheid was het Peter, PA4PS, die dit jaar het eerste QSO via Sporadische E maakte. Rond 13 uur lokale tijd was Peter in QSO met RX1AS in FSK toen Alex voor Peter terug kwam in SSB en meerdere minuten een signaal neerzette van 59+. Maar de Sporadische E zette niet door en het bleef bij dit ene QSO.
Maar tegen 19 uur lokale tijd liep de MUF plotseling snel op en ontstond er een korte opening. Vanuit Nederland waren het PA2DB, PA2DW, PA3PCV en PA5WT die één of meerdere verbindingen wisten te maken. Maar ook ik trotseerde de blikken van mijn echtgenote door direct na thuiskomst van het werk naar de shack te lopen en binnen twee minuten op de band te zijn… yess!! LZ1AP en YU2DX in het log… 4 minuten Sporadische E… niet veel maar al bijna net zo veel als het hele vorige jaar bij elkaar!
Na de 17e bleef het stil tot 25 mei maar vanuit Nederland kon niet van die opening worden geprofiteerd.

Groepsfoto van een gedeelte van het team van MMMonVHF. Op de achterste rij (van links naar rechts): Netti (XYL DL8EBW), Guido DL8EBW, Frank PA4EME, Ellen (XYL PA3BIY), Peter PA3BIY, Beatrijs (XYL PA2DW), Dick PA2DW, Zeta (XYL HA5CRX), Jani HA5CRX. Op de voorste rij Gyuri HA5UK en Massimo IV3NDC.

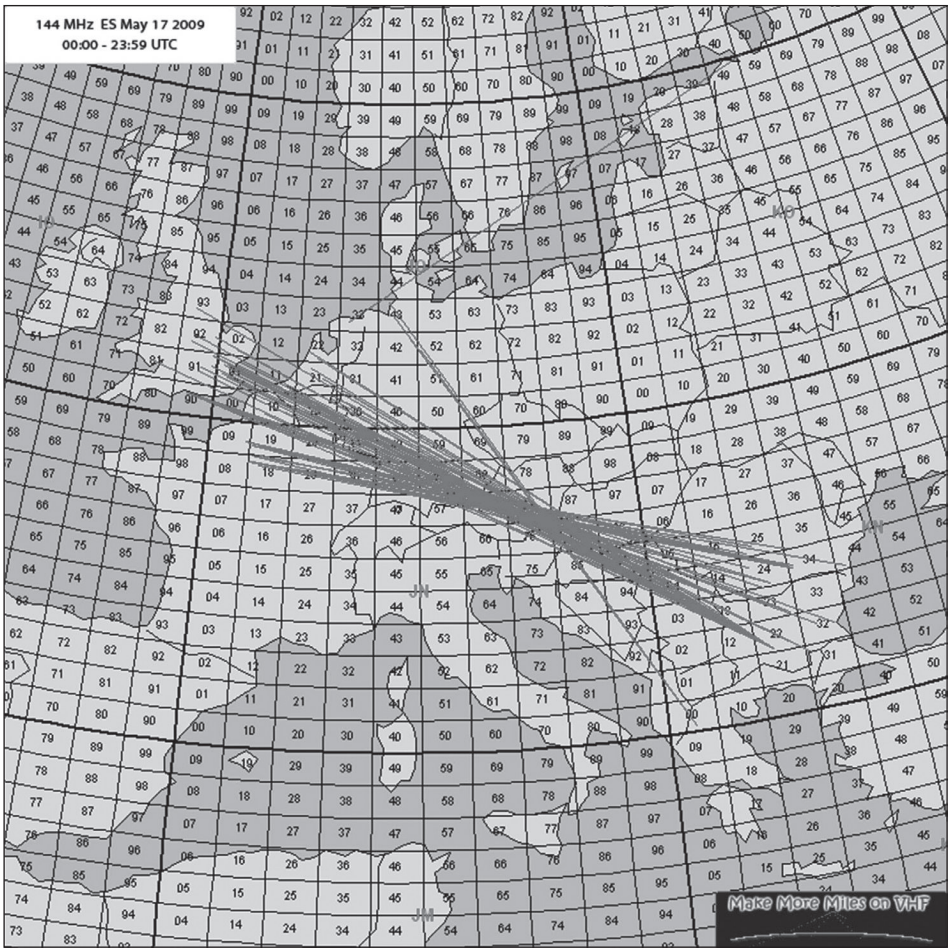

Overzichtskaartje van de Sporadische E op 25 mei.

Verder viel er Sporadische E te melden op 4, 6 en 7 juni. Op 7 juni piekte de MUF bijna 300 MHz, ongetwijfeld een combinatie van een hoge MUF in combinatie met het maximum van de Aritieden meteorenzwerm.
Een goed overzicht van de openingen kunnen jullie vinden op de URL www.mmmonvhf.de/es.
Ook was er een expeditie naar het vak JN60. Daar zat Enrico, IC8/IKoBZY. Met iets meer dan 120 Watt in een 4 elements antenne was het geen groot station maar maakte toch leuke verbindingen.
Het had niet veel gescheeld of Enrico was erin geslaagd een QSO te maken met SM5HUA in JP80 en dat zou ruim 2300 km geweest zijn.
Er staan twee Nederlanders in zijn log: PA4EME en PE1RLF.

Enrico, IKoBZY, organiseerde een kleine expeditie naar het vak JN60.

IC8/IKoBZY… kleinste MS expeditie aller tijden?

De laatste twee weken van mei bezochten de leden van PI9CM (PA2CHR, PE1LWT en PA3FPQ) Montenegro. Vanaf het contest-QTH van 4O3A waren zij op 144 MHz QRV via de maan en via meteoorscatter. Niet alles verliep even gladjes… op weg naar Montenegro bleek dat Johan, PA3FPQ, vergeten was zijn paspoort te vernieuwen en werd hij in Kroatië aangehouden en een aantal uren op het politiebureau vastgehouden.
Daarna werd hij als het ware Kroatië uitgezet. Gelukkig kon er een noodpaspoort geregeld worden en met vertraging de reis worden voortgezet. Maar ze werden achtervolgd door autopech.

Eenmaal in Montenegro aangekomen werden de antennes opgezet en al gauw werden de eerste verbindingen gemaakt. Maar ze hadden veel last van onweer… heel veel last zelfs. Ze kregen een voltreffer van de bliksem te verwerken en de schade was aanzienlijk… een transceiver, rotor, interface, coaxrelais en wat andere zaken sneuvelden.
De op de heuvel aanwezige radiotorens leden ook schade en monteurs waren enkele dagen bezig om de boel weer aan de gang te krijgen.
Een verslag van hun avonturen in Montenegro kunnen jullie lezen op hun BLOG: http://pi9cm.hyves.nl/blog/. Foto's kunnen jullie vinden op: http://pi9cm.hyves.nl/fotos/.

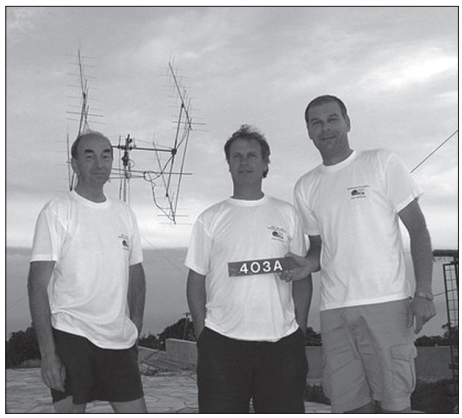

PA2CHR, PE1LWT en PA3FPQ… PI9CM goes Montenegro…

En dat was het zo'n beetje van de afgelopen weken. Geen trafficrapporten deze keer. Om op de hoogte te blijven van het laatste DX-nieuws kunnen jullie kijken op de bekende websites: www.rudius.net/oz2m en www.mmmonvhf.de. Wil je succes hebben via Sporadische E? Overweeg dan het programma LiveMUF te downloaden van G7RAU… ik weet zeker dat er dan geen opening ongemerkt voorbij gaat.
En daarmee zijn we aangekomen aan het einde van mijn laatste rubriek. Voor het laatst eindig ik zoals altijd… "Ik wens jullie veel DX-plezier!"